

สช
1
2528
ค.3

สท
1
2520
ค.3

นพิธีเปิดอาคารที่ทำการศาลจังหวัดสิงห์บุรีหลังใหม่

วันศุกร์ที่ 1 มีนาคม พ.ศ. 2528

14

ที่ระลึก

เลขที่.....	229
วันที่.....	๒๕๒๘
ที่.....	๒๕๒๘ ๓.๓
ชื่อ.....	

ในพิธีเปิดอาคารทำการศาลจังหวัดสิงห์บุรีหลังใหม่

วันศุกร์ที่ ๓ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๒๘

19.03.2528

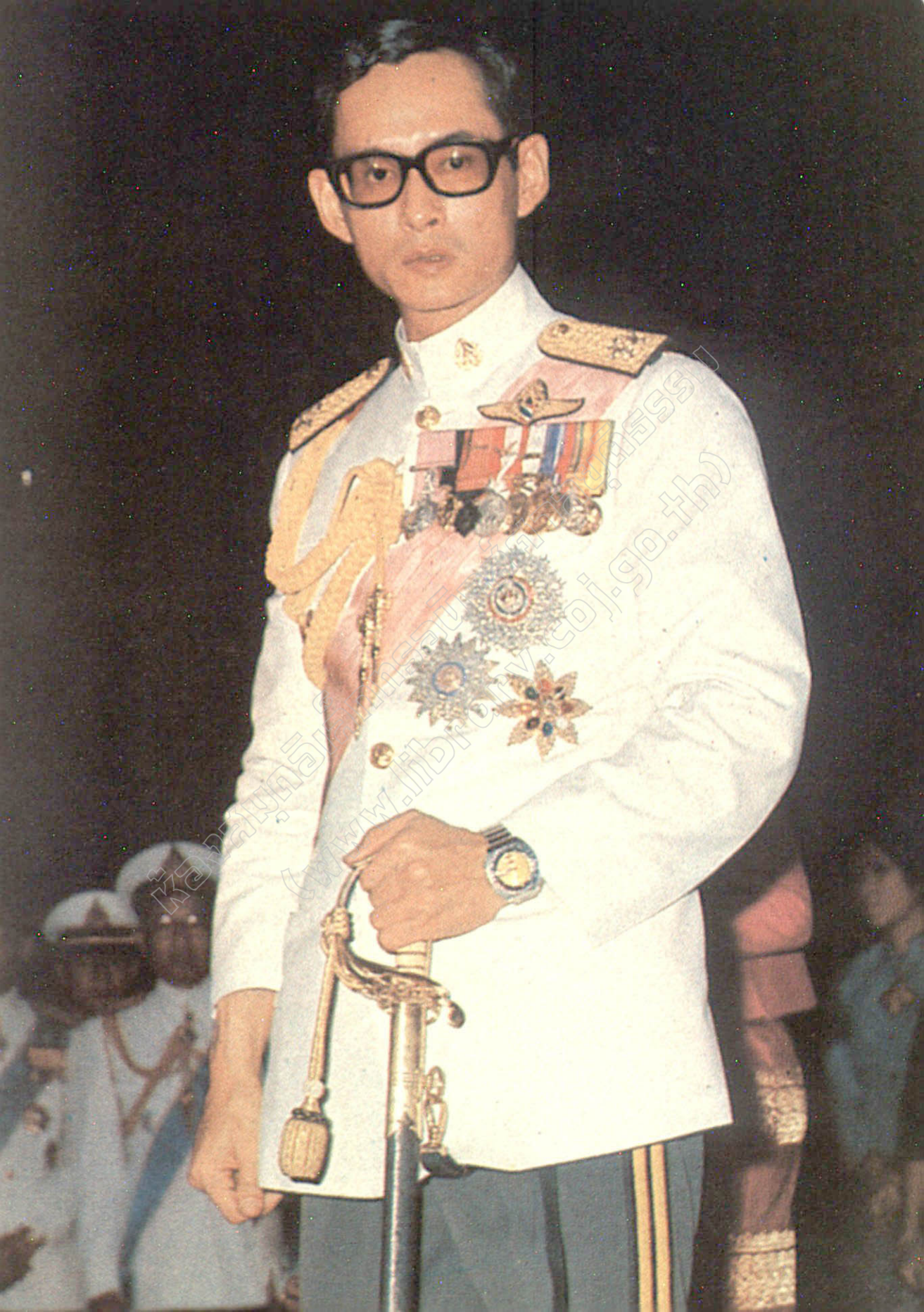
พระราชดำรัส

ใน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

“ศาลเป็นสถาบันอันสูงส่งและศักดิ์สิทธิ์ เป็นที่ยอมรับกันทั่วไปในบรรดาประเทศประชาธิปไตยทั้งหลาย ผู้พิพากษาทุกท่านจะได้ระลึกถึงความสำคัญในหน้าที่ที่จะให้ความยุติธรรมแก่ประชาชนเป็นอย่างดีที่สุดอยู่แล้ว และในเวลาเดียวกันก็เป็นที่ยืนยันว่า ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับงานของศาล จะได้ช่วยกันส่งเสริมให้ผู้พิพากษาได้มีอิสระในการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีตามหน้าที่ เพื่อให้ประชาชนได้มีหลักประกัน และได้รับความคุ้มครองในสิทธิและเสรีภาพโดยความยุติธรรมทั่วหน้ากัน”

(คัดลอกจากพระราชดำรัสเนื่องในพิธีเปิดอาคารที่ทำการศาลแพ่งและศาลฎีกา เมื่อวันที่ ๑๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๐๖)

คำขวัญ
ของ
นายพิภพ อะสีติรัตน์
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

การประสิทธิ์ประสาทความยุติธรรมด้วยความสะดวกรวดเร็วและเป็นธรรม นั้นนอกจากจะต้องการประสิทธิภาพและความร่วมมือประสานงานกันของหน่วยงาน และ บุคลากรทุกฝ่ายในกระบวนการยุติธรรม ตลอดจนความเหมาะสมทันสมัยของตัวบทกฎหมาย ที่เกี่ยวข้องแล้ว ยังต้องมีอาคารที่ทำการศาลที่มีขนาดเหมาะสมกับจำนวนคดีความที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วอีกด้วย

ด้วยเหตุนี้ กระทรวงยุติธรรมโดยการสนับสนุนจากรัฐบาลจึงได้ดำเนินการ ก่อสร้างอาคารที่ทำการหลังใหม่ของศาลจังหวัดสิงห์บุรีขึ้น เป็นการเพิ่มเติมจากอาคารที่ ทำการหลังเดิมซึ่งมีความแออัดคับแคบและชำรุดเสื่อมโทรมลงไปตามกาลเวลา ทั้งนี้เพื่อ ให้ศาลจังหวัดสิงห์บุรีได้มีอาคารที่ทำการที่เหมาะสม สามารถปฏิบัติหน้าที่ในการประสิทธิ์ ประสาทความยุติธรรมแก่ปวงชนทั้งปวงอย่างเต็มภาคภูมิสมกับเป็นสถาบัน ซึ่งเป็นที่พึ่ง สดุดีของประชาชน

ข้าพเจ้าขออำนวยการให้อาคารที่ทำการศาลจังหวัดสิงห์บุรีหลังใหม่นี้ จง สถิตสถาพร เป็นที่อำนวยความยุติธรรม และความสงบสุข ให้แก่ชาวจังหวัดสิงห์บุรี ชั่วกาลนาน.

(นายพิภพ อะสีติรัตน์)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

นายพิภพ อะสีตรัตน์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

สารสนเทศจากประธานศาลฎีกา

การที่กระทรวงยุติธรรม ได้ดำเนินการก่อสร้างอาคารที่ทำการศาลจังหวัดสิงห์บุรี ต่อเติมจากอาคารที่ทำการเดิมเพื่อใช้เป็นสถานที่ประสิทธิ์ประสาทความยุติธรรมแก่ประชาชนนั้น นับว่าเป็นสิ่งที่น่าชื่นชมยิ่ง ทั้งนี้เนื่องจากอาคารที่ทำการศาลจังหวัดสิงห์บุรีหลังเดิมซึ่งได้ก่อสร้างขึ้นมานานถึงประมาณ 74 ปีแล้วย่อมมีความชำรุดทรุดโทรมไปตามสภาพ คับแคบ ไม่พอแก่ปริมาณคดีความที่เพิ่มขึ้นทุกปี เป็นการขัดข้องในการอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนผู้มีอรรถคดีในศาลจังหวัดสิงห์บุรีนี้

ส่วนอาคารที่ทำการศาลจังหวัดสิงห์บุรีหลังเดิม ที่ทางราชการได้อนุรักษ์ไว้เป็นโบราณสถานและมีโครงการที่จะซ่อมแซมเพื่อใช้เป็นส่วนหนึ่งของที่ทำการศาลจังหวัดสิงห์บุรีอีกด้วยนั้น เป็นอาคารที่สร้างมาตั้งแต่ ร.ศ.129 นับได้ว่าเป็นอาคารที่เก่าแก่ที่สุดในจังหวัดสิงห์บุรีหลังหนึ่ง ซึ่งยังคงมีความสง่างามและมีคุณค่าในด้านประวัติศาสตร์ อันจะเป็นสถานที่สำคัญแห่งหนึ่งของจังหวัดสิงห์บุรีในการต่อไป จึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่าชาวศาลจังหวัดสิงห์บุรีจักได้ช่วยกันทะนุถนอมบำรุงรักษาอาคารหลังนี้ไว้เพื่อให้เป็นมรดกแก่อนุชนชาวสิงห์บุรีและอนุชนชาวไทยทั้งหลายสืบไป

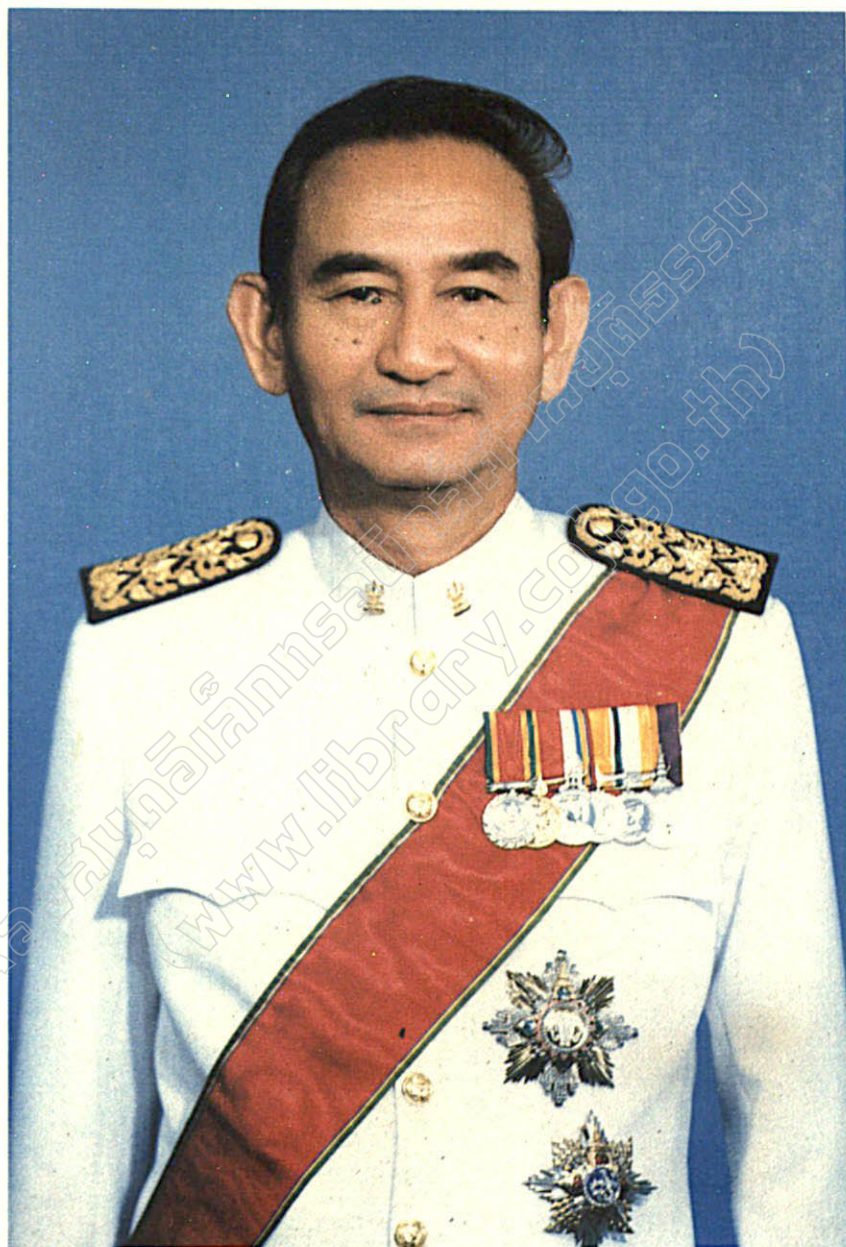
ในโอกาสที่ได้มีพิธีเปิดอาคารที่ทำการศาลจังหวัดสิงห์บุรี ที่ได้ก่อสร้างต่อเติมขึ้นใหม่นี้ ผมขอให้ท่านผู้พิพากษาหัวหน้าศาล ท่านผู้พิพากษา และข้าราชการตุลาการศาลจังหวัดสิงห์บุรีทุกท่าน ตลอดจนครอบครัวจงประสบแต่ความสุขความเจริญและมีความก้าวหน้าในทางราชการยิ่ง ๆ ขึ้นไป.

(นายบุญญ์ อธิรัตน์)

ประธานศาลฎีกา

1 มีนาคม 2528

นายภิญโญ ธีรนิติ

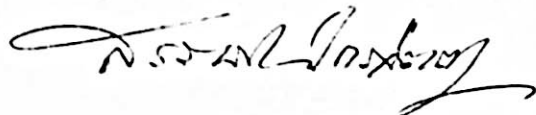
ประธานศาลฎีกา

คำขวัญ
ของ
นายสรเรณู ไกรจิตติ
อธิบดีผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์

ศาลเป็นสถาบันที่สำคัญส่วนหนึ่งในการอำนวยความยุติธรรมให้แก่ประชาชน อาคารที่ทำการศาลก็มีความสำคัญไม่น้อย ในอันที่จะให้ความสะดวกแก่ประชาชนผู้มาติดต่อและแก่ผู้ปฏิบัติงาน แม้บ้านเมืองจะมีกฎหมายที่ดี และมีผู้พิพากษาที่มีความรู้ความสามารถเพียงใดก็ตาม แต่ถ้าสถานที่ที่ใช้ดำเนินการกับแคบไม่เพียงพอแก่ปริมาณคดีที่เกิดขึ้นแล้ว ศาลก็ย่อมไม่สามารถจะพิจารณาคดีได้เต็มที่ เป็นการยากที่จะเร่งรัดชำระคดีความให้เสร็จสิ้นไปได้โดยรวดเร็ว

รัฐบาลได้เล็งเห็นความสำคัญของการมีอาคารศาลที่ดี จึงอนุมัติให้ก่อสร้างอาคารศาลจังหวัดสิงห์บุรีหลังใหม่ขึ้นแทนหลังเก่า นับว่าเป็นอาคารอันสง่างามและเหมาะสมแก่กาลสมัย

ข้าพเจ้าขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ในสากลโลก จงดลบันดาลให้อาคารศาลจังหวัดสิงห์บุรีจงสถิตสถาพรยั่งยืนนาน และให้ผู้พิพากษาลงจวนเจ้าหน้าที่ศาลทุกคน มีความสุข สวัสดิ์พิพัฒน์มงคล ปฏิบัติหน้าที่อำนวยความยุติธรรมแก่ประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพสืบไป.

(นายสรเรณู ไกรจิตติ)

อธิบดีผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์

นายสรเสริญ ไกรจิตติ

อธิบดีผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์

คำขวัญ
ของ
นายเอียร์ เจริญวัฒนา
ปลัดกระทรวงยุติธรรม

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ตั้งข้าหลวงพิเศษสำหรับจัดการแก้ไขธรรมเนียมศาลยุติธรรมหัวเมืองทั้งปวงขึ้น เมื่อวันที่ 21 กันยายน พ.ศ. 2439 เพื่อกำจัดศาลหัวเมือง โดยให้ใช้วิธีพิจารณาความแบบใหม่ และให้มาสังกัดกระทรวงยุติธรรม ข้าหลวงพิเศษได้เริ่มจัดการศาลในมณฑลกรุงเก่าเป็นลำดับแรกและจังหวัดมณฑลกรุงเก่าขึ้น เมื่อวันที่ 26 มีนาคม พ.ศ. 2439 เป็นศาลแรก ตั้งศาลเมืองสระบุรีในวันที่ 1 มิถุนายน พ.ศ. 2440 เป็นศาลที่สอง ส่วนศาลเมืองอ่างทอง เมืองสิงห์บุรีและเมืองลพบุรี ตั้งขึ้นพร้อมกัน เมื่อวันที่ 15 พฤศจิกายน พ.ศ. 2441 ศาลดังกล่าวนี้ในปัจจุบันคือ ศาลจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ศาลจังหวัดสระบุรี ศาลจังหวัดอ่างทอง ศาลจังหวัดสิงห์บุรี และศาลจังหวัดลพบุรี ตามลำดับ

อาคารที่ทำการศาลจังหวัดสิงห์บุรี สร้างขึ้นเมื่อ ร.ศ. 129 ตรงกับพ.ศ. 2453 เป็นตึกชั้นเดียว นับถึงบัดนี้เป็นเวลา 75 ปีแล้ว จึงคับแคบและชำรุดทรุดโทรมไปตามสภาพ กระทรวงยุติธรรมจึงได้ขยายต่อเติม โดยสร้างอาคารเพิ่มขึ้นอีกหลังหนึ่งเป็นตึก 3 ชั้นเพื่อให้เพียงพอแก่ปริมาณคดีที่เพิ่มขึ้นทุกปี ส่วนอาคารหลังเดิมก็จะอนุรักษ์ไว้โดยจะบูรณะซ่อมแซมให้มั่นคงแข็งแรงและสวยงามตามสภาพเดิมต่อไป

บัดนี้การก่อสร้างอาคารที่ทำการศาลจังหวัดสิงห์บุรีหลังใหม่ได้สำเร็จเรียบร้อยและจะนำพิธีเปิดในวันที่ 1 มีนาคม 2528 นี้ ข้าพเจ้าหวังว่าอาคารที่ทำการหลังนี้ คงจะอำนวยความสะดวกสบายแก่ประชาชนผู้มีอรรถคดีให้ต่อไปอีกนานปี และหวังว่าข้าราชการศาลจังหวัดสิงห์บุรี คงจะร่วมมือกันปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถและด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เพื่อให้ศาลอันเป็นสถาบันประสิทธิ์ประสาทความยุติธรรม ได้เป็นที่พึ่งแก่ประชาชนอย่างแท้จริง.

(นายเอียร์ เจริญวัฒนา)
ปลัดกระทรวงยุติธรรม

นายเอียร เจริญวัฒนา

ปลัดกระทรวงยุติธรรม

คำขวัญ

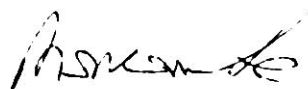
ของ

นายโกวิท สุนทรขจิต

อธิบดีผู้พิพากษามาตร 1 เมื่อเริ่มก่อสร้าง

กระทรวงยุติธรรมพยายามหาสถานที่สร้างอาคารศาลจังหวัดสิงห์บุรี ก่อน
จังหวัดข้างเคียง ตั้งแต่เมื่อ 20 ปีเศษมาแล้ว แต่ก็ไม่สำเร็จจนกระทั่งบัดนี้ จึงต้องทำการ
ซ่อมแซมปรับปรุงอาคารเดิมและต่อเติมด้านหลังในเนื้อที่อันจำกัด ซึ่งก็คิดว่าได้มีการพัฒนา
อย่างดีที่สุดเท่าที่จะทำได้และคงจะใช้ประโยชน์ในราชการได้อีกนาน

ขอให้อาคารศาลหลังนี้ จงสถิตสถาพร เป็นที่ประสิทธิ์ประสาทความยุติธรรม
อยู่คู่เมืองสิงห์บุรีสืบไป จนนกว่าจะมีอาคารศาลอันสง่างามเด่นเช่นเมืองอื่นสักวันหนึ่ง.

(นายโกวิท สุนทรขจิต)

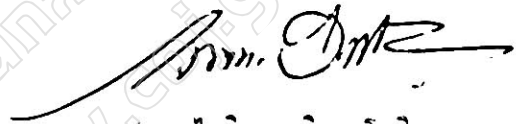

นายโกวิท สุนทรขจิต

อธิบดีผู้พิพากษา ภาค 1 (ระหว่างเริ่มการก่อสร้างศาล)

คำขวัญ
ของ
นายไพจิตร วิเศษโกสิน
อธิบดีผู้พิพากษามาตร 1

ศาลเป็นสถาบันที่ประสิทธิ์ประสาทความยุติธรรม ให้แก่ประชาชนผู้มีอรรถสิทธิ์
การอำนวยความสะดวกรวดเร็ว สุภาพเรียบร้อย และผดุงรักษาไว้ซึ่งความยุติธรรม ให้
บังเกิดความเชื่อมั่นและศรัทธาของประชาชน เป็นอุดมคติของข้าราชการฝ่ายตุลาการทุก
ระดับ.

(นายไพจิตร วิเศษโกสิน)
อธิบดีผู้พิพากษามาตร 1

นายไพจิตร วิเศษโกสิน

อธิบดีผู้พิพากษา ภาค 1

คำขวัญ

ของ

นายทวี เพ็ชรทองช่วย

ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัดสิงห์บุรี เมื่อเริ่มก่อสร้าง

ตราสัญลักษณ์การ

ชื้อผลิตภัณฑ์งาน

ยุติธรรมคู่บ้านเมือง.

(นายทวี เพ็ชรทองช่วย)

ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลแขวงพระนครใต้

นายทวิ เพ็ชรทองช่วย

ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัดสิงห์บุรี (ระหว่างเริ่มก่อสร้างศาล)

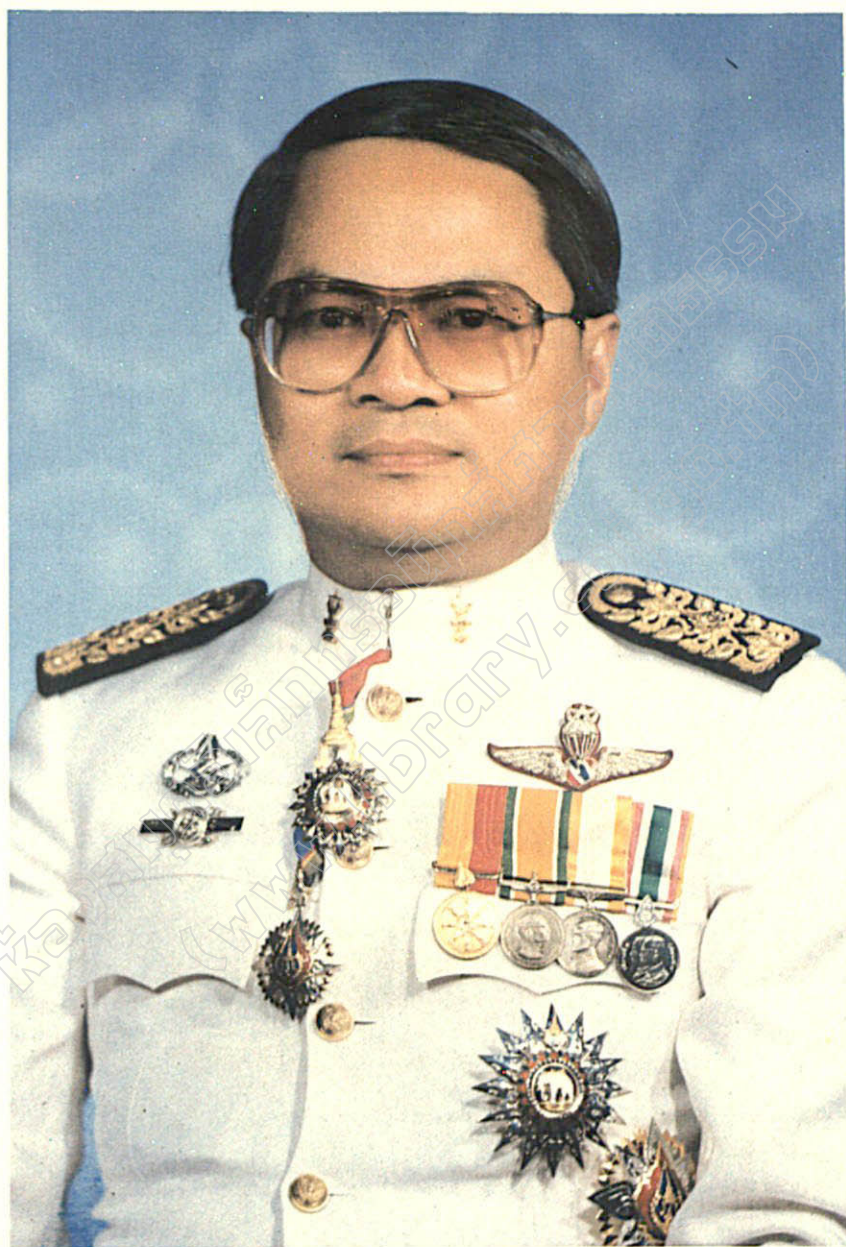
คำขวัญ
ของ
นายกมลจรัส รัตนโศภิต
ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัดสิงห์บุรี

ธมฺโม หเว รกฺขติ ธมฺมจารี.

ธรรม ย่อมรักษาผู้ประพฤติธรรม

(นายกมลจรัส รัตนโศภิต)
ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัดสิงห์บุรี

นายดลจรัส รัตนโคภิต
ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัดสิงห์บุรี

คำกล่าวรายงาน

โดย

นายไพจิตร วิเศษโกสิน

อธิบดีผู้พิพากษามาตร 1

ในพิธีเปิดอาคารที่ทำการศาลจังหวัดสิงห์บุรีหลังใหม่

ณ วันศุกร์ที่ 1 มีนาคม พ.ศ.2528

ขอประทานกราบเรียน ท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

ข้าพเจ้าและข้าราชการศาลจังหวัดสิงห์บุรีตลอดจนข้าราชการทุกฝ่าย ทนายน-
ความ พ่อค้า และประชาชนชาวจังหวัดสิงห์บุรี รู้สึกเป็นเกียรติและปิติยินดีเป็น
อย่างยิ่งที่ท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ได้กรุณามาเป็นประธานในพิธี
เปิดอาคารที่ทำการศาลจังหวัดสิงห์บุรีหลังใหม่ ท่ามกลางบรรดาท่านผู้มีเกียรติ
ทั้งหลายที่มาร่วมงานในวันนี้

อาคารที่ทำการศาลจังหวัดสิงห์บุรีหลังเดิมเป็นอาคารชั้นเดียว หลังคามุง
กระเบื้อง สร้างมาตั้งแต่ ร.ศ.129 (พ.ศ.2453) จนบัดนี้เป็นเวลา 74 ปีแล้ว
มีห้องพิจารณาคดีเพียงห้องเดียว ภายในตัวอาคารคับแคบไม่สะดวกแก่การพิจารณา
คดีที่เพิ่มขึ้นจำนวนมาก และมีสถานที่ไม่เพียงพอที่จะเก็บรักษาสำนวนความ เอกสาร
หนังสือหลักฐานทางราชการ ทั้งไม่เหมาะสมกับสภาพบ้านเมืองในปัจจุบัน ไม่สะดวก
แก่ประชาชนผู้มาติดต่อ กระทรวงยุติธรรมจึงได้ดำเนินการของบประมาณเพื่อ
ก่อสร้างต่อเติมและปรับปรุงซ่อมแซมอาคารที่ทำการศาลจังหวัดสิงห์บุรี และก่อสร้าง
บ้านพักผู้พิพากษาหัวหน้าศาล 1 หลัง และได้รับอนุมัติเงินงบประมาณตามที่ขอ จึงได้
ดำเนินการก่อสร้างต่อเติม และปรับปรุงซ่อมแซมอาคารที่ทำการศาลจังหวัดสิงห์บุรี
หลังใหม่ เป็นอาคาร 3 ชั้น สง่างามดังที่ปรากฏอยู่ในปัจจุบัน

อาคารศาลจังหวัดสิงห์บุรีหลังใหม่ที่สร้างนี้ ต่อเติมออกไปทางด้านหลังของอาคารศาลจังหวัดสิงห์บุรีหลังเดิมเป็นอาคารตึก 3 ชั้น กว้าง 8 เมตร ยาว 42 เมตร มีห้องพิจารณาคดี 4 ห้อง ห้องผู้พิพากษา ห้องจำศาลและเจ้าหน้าที่ธุรการ ตลอดจนห้องพักผ่อนงานอัยการ ทนายความ พยาน และห้องผู้ต้องขังครบถ้วน มีเครื่องอุปกรณ์และสุขภัณฑ์ทันสมัย บริษัททรานส์แองโกลเชอร์วิส จำกัด เป็นผู้ประมูลรับเหมาก่อสร้างในราคา 7,598,000 บาท ในการก่อสร้างนี้กระทรวงยุติธรรมได้สั่งให้เจ้าหน้าที่กองออกแบบและก่อสร้าง สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม เป็นผู้ออกแบบแปลน และส่งนายช่างมาควบคุมการก่อสร้างให้เป็นไปตามแบบแปลนทุกประการ

บัดนี้ ได้เวลาอันเป็นมงคลอุดมฤกษ์แล้ว ขอกราบเรียนเชิญท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ได้โปรดประกอบพิธีเปิดอาคารที่ทำการศาลจังหวัดสิงห์บุรี เพื่อเป็นสิริมงคลแก่อาคารศาลสถิตยุติธรรมในอันที่จะประสิทธิ์ประสาทความยุติธรรมเพื่อประโยชน์และความร่มเย็นของประชาชนสืบไป.

คำกล่าวตอบ

โดย

นายพิภพ อะสีติรัตน์

ทนาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม
ในพิธีเปิดอาคารที่ทำการศาลจังหวัดสิงห์บุรี

ณ วันศุกร์ที่ 1 มีนาคม พ.ศ. 2528

ท่านอธิบดีผู้พิพากษามาตร 1 และท่านผู้มีเกียรติทั้งหลาย

ข้าพเจ้ารู้สึกเป็นเกียรติและมีความยินดีเป็นอย่างยิ่งที่ได้มีโอกาสมาประกอบพิธี
เปิดอาคารที่ทำการศาลจังหวัดสิงห์บุรีในวันนี้

กระทรวงยุติธรรมได้ตระหนักเสมอมาว่า อาคารที่ทำการศาลและบ้านพัก
ผู้พิพากษาทั่วราชอาณาจักรส่วนมากก่อสร้างมาเป็นเวลานาน มีสภาพชำรุดทรุดโทรม
คับแคบ ไม่เหมาะสมกับสภาพความเป็นอยู่ปัจจุบัน ศาลสถิตยุติธรรมเป็นสถาบันสำคัญ
ในการอำนวยความยุติธรรมสมควรมีอาคารที่ทำการที่เหมาะสม เพื่อสะดวกแก่
ประชาชนผู้มาติดต่อและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน สำหรับบ้านพักสมควรให้ผู้พิพากษา
มีบ้านพักครบทุกคนและมีสภาพเหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ ด้วยเหตุดังกล่าวจึงเป็น
หน้าที่สำคัญของกระทรวงยุติธรรมที่จะต้องดำเนินการก่อสร้าง ให้สำเร็จลุล่วงตาม
กำลังเงินงบประมาณที่ได้รับ สำหรับอาคารที่ทำการศาลจังหวัดสิงห์บุรีหลังเดิมนั้น
ตามรายงานของท่านอธิบดีผู้พิพากษามาตร 1 ย่อมเป็นที่ประจักษ์ว่าได้ทำการก่อสร้าง
มานานมีสภาพชำรุดทรุดโทรมและคับแคบไม่สะดวกแก่การปฏิบัติราชการ และการ
ติดต่อของประชาชนผู้มีอรรถคดี กระทรวงยุติธรรมจึงได้เสนอของบประมาณก่อสร้าง
ต่อเติมและปรับปรุงซ่อมแซมอาคารที่ทำการศาลจังหวัดสิงห์บุรีหลังใหม่ และได้รับ
อนุมัติงบประมาณตามที่เสนอ

ข้าพเจ้ามีความยินดีที่ได้มาเห็นอาคารที่ทำการศาลจังหวัดสิงห์บุรี ได้ก่อสร้าง
สำเร็จเรียบร้อยและมีความสง่างามสมกับเป็นสถานที่ประสิทธิ์ประสาทความยุติธรรม

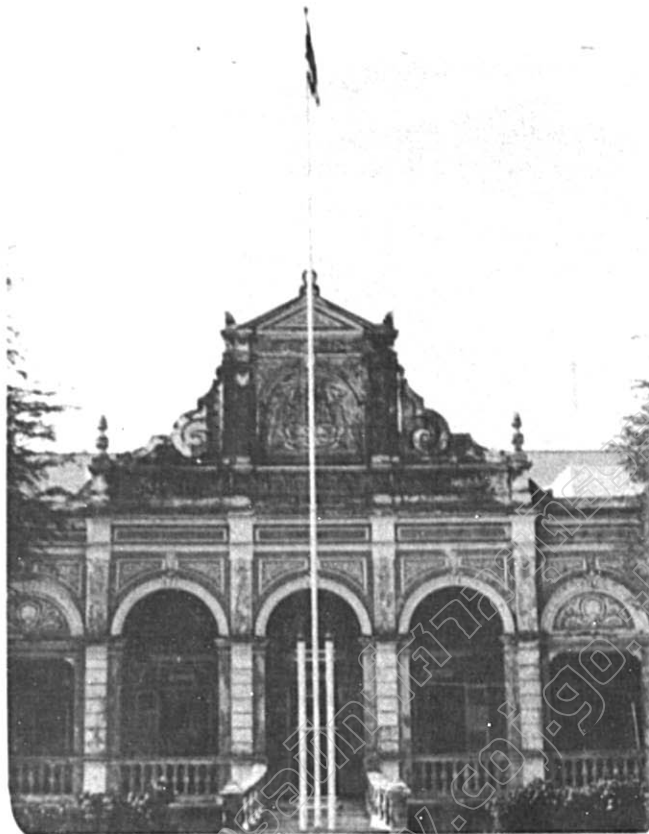
แก่ประชาชน ในนามของรัฐบาลและกระทรวงยุติธรรม ข้าพเจ้าขอขอบคุณเจ้าหน้าที่
กองออกแบบและก่อสร้าง สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม ท่านอธิบดีผู้พิพากษา
ภาค 1 ท่านผู้ว่าราชการจังหวัดสิงห์บุรี และคณะกรรมการตรวจการก่อสร้าง
ตลอดจนทุกท่านที่ให้ความร่วมมือเอื้อเฟื้อช่วยเหลือด้วยประการใดๆ ไว้ ณ โอกาสนี้
และขอขอบคุณทุกท่านที่ทำให้เกียรติมาร่วมในงานวันนี้ด้วย

บัดนี้ ได้เวลาอันเป็นสุกฤกษ์มงคลกาลแล้ว ข้าพเจ้าขอประกอบพิธีเปิดอาคาร
ที่ทำการศาลจังหวัดสิงห์บุรีหลังใหม่ ขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์
ทั้งหลายในสากลโลก ได้โปรดดลบันดาลให้อาคารที่ทำการศาลจังหวัดสิงห์บุรีนี้
ได้สถิตสถาพรยั่งยืนนานเป็นที่ประสิทธิ์ประสาทความยุติธรรมแก่ประชาชนสืบไป.

ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์
(www.library.coj.go.th)

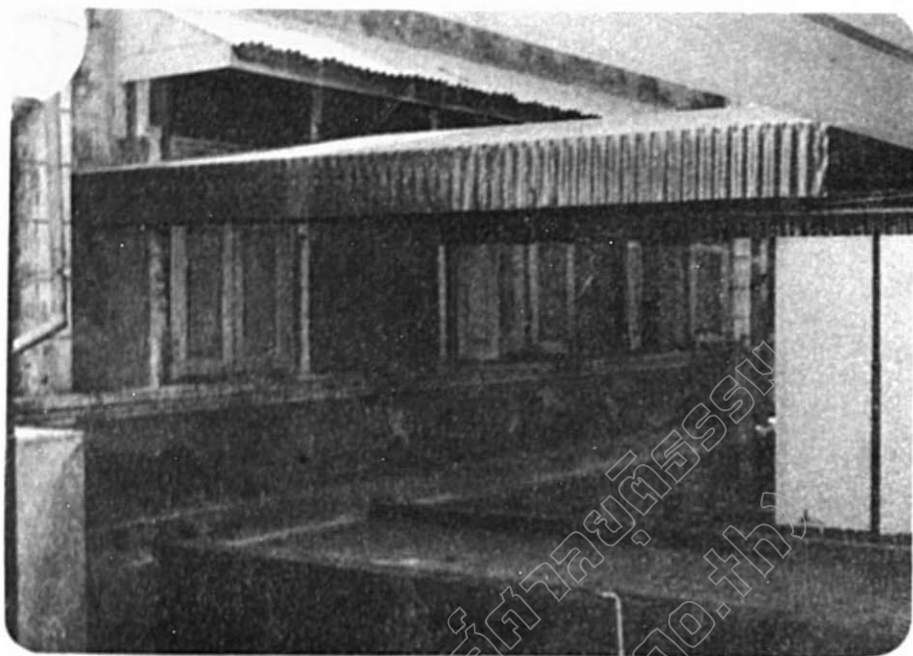
คณะผู้พิพากษาและข้าราชการศาล จังหวัดสิงห์บุรี

อาคารศาลจังหวัดสิงห์บุรีหลังเก่า

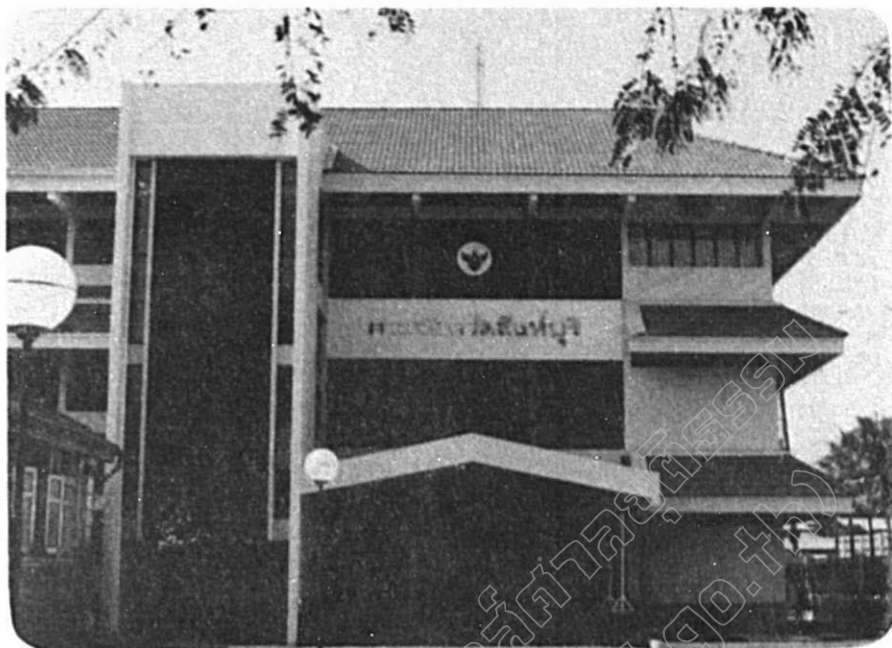
ด้านข้างอาคารศาลจังหวัดสิงห์บุรีหลังเก่า

ทางเชื่อมระหว่างอาคารหลังใหม่
กับหลังเก่า ต่อไปจะเจาะทะลุถึงกันได้

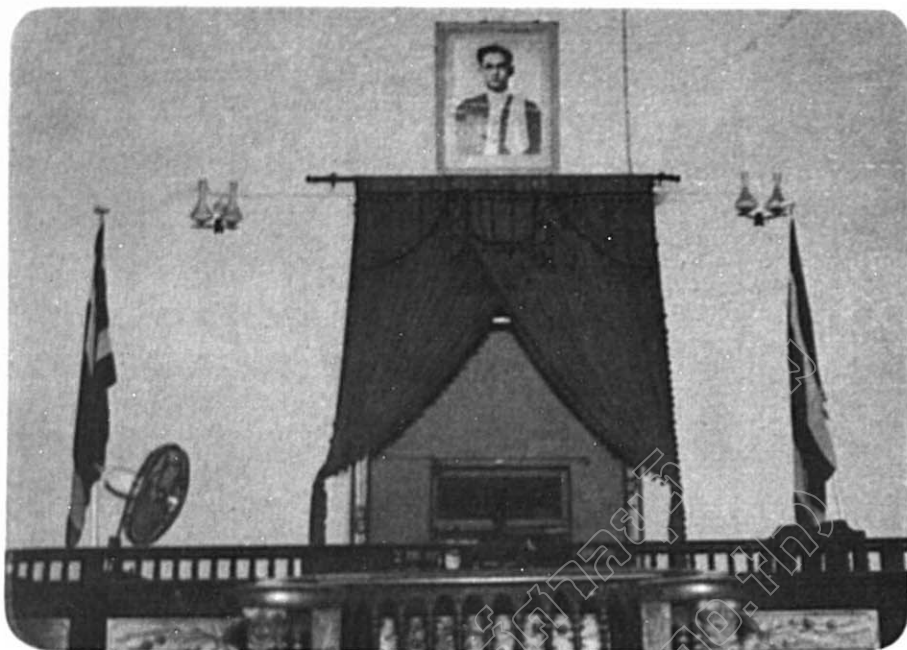
อาคารศาลจังหวัดสิงห์บุรีหลังใหม่

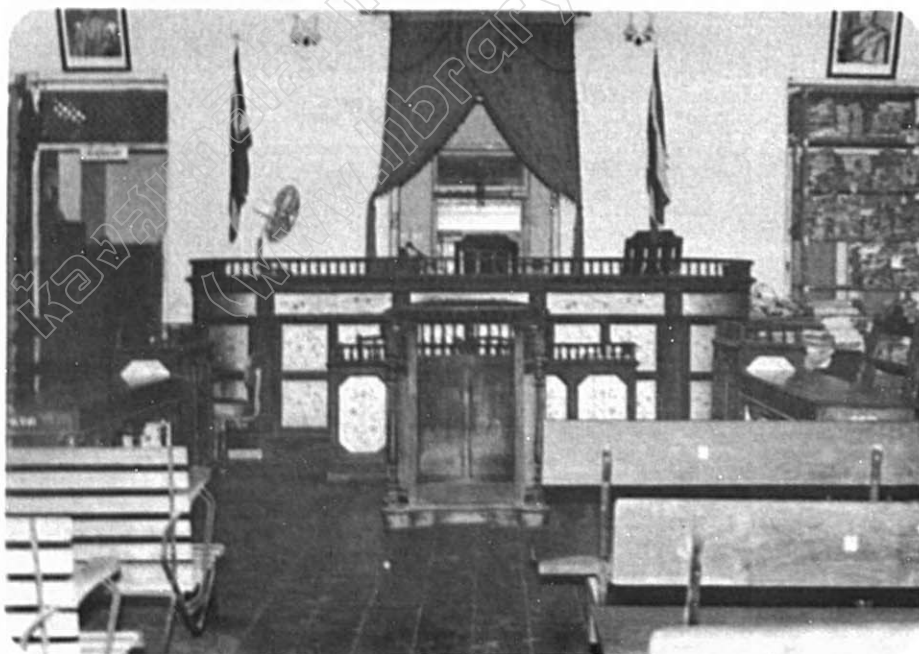
อาคารศาลหลังใหม่ค่านหน้า

ห้องทำงานของเจ้าหน้าที่ธุรการ

บัลลังก์พิจารณาคดีของอาคารศาลหลังเก่า

ห้องพิจารณาคดีของอาคารศาลหลังเก่า

บัลลังก์พิจารณาคดี

ห้องทำงานผู้พิพากษา

หน้าห้องผู้พิพากษาหัวหน้าศาล

ระเบียงอาคารศาลหลังใหม่

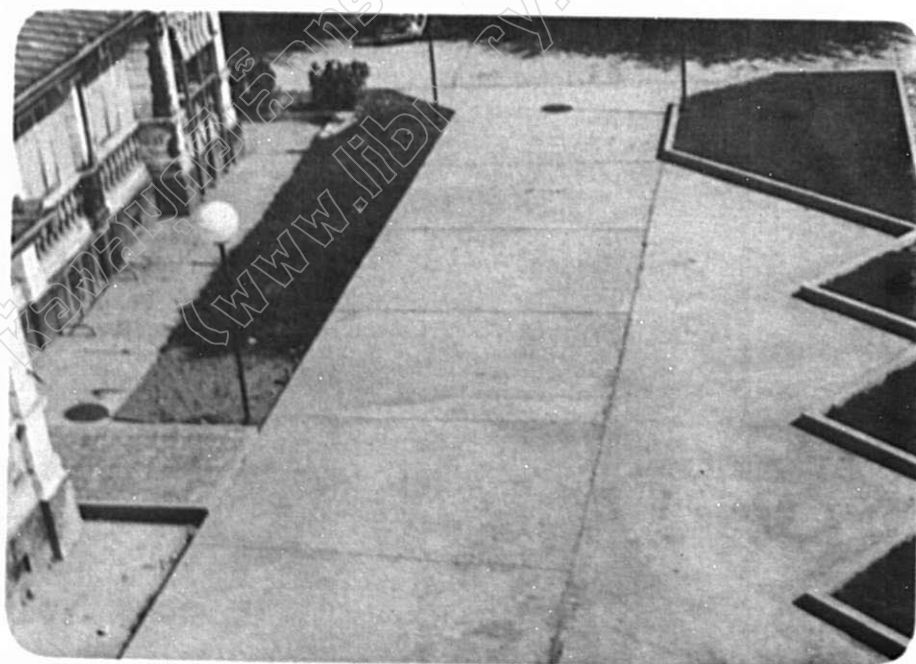
ห้องประชุม

ห้องผู้ต้องขัง

ลิฟท์เอกสาร

ที่จอดรถข้างอาคารศาลเก่า

การจัดการศาลยุติธรรมหัวเมือง

โดย

นายเอียร เจริญวัฒนา

ปลัดกระทรวงยุติธรรม

ศาลหัวเมือง

หัวเมืองสมัยก่อนไม่มีศาลารัฐบาลตั้งประจำ สำหรับว่าราชการบ้านเมืองเหมือนอย่างทุกวันนี้ เจ้าเมืองตั้งบ้านเรือนอยู่ที่ไหนก็ว่าราชการบ้านเมืองที่บ้านของตน ซึ่งเรียกกันว่า "จวน" หน้าบ้านมีศาลาโถงปลูกไวนอกรั้วบ้านหลังหนึ่งเรียกว่า "ศาลากลาง" เป็นที่สำหรับประชุมกรรมการเวลาทำการงานเช่น รับฟ้องตรา หรือพิจาราราชการ เป็นต้น เวลาไม่มีการงานก็ใช้ศาลากลางเป็นศาลชำระความ ศาลหัวเมืองหาได้มีดีทำการของตนเป็นเอกเทศ เช่นปัจจุบันไม่ ผู้ทำหน้าที่ชำระความได้แก่เจ้าเมืองและกรรมการ โดยมีกรรมการนั่ง ณ ศาลากลางรับฟ้องของผู้มีบรรดาศักดิ์และปรึกษาสั่งฟ้อง เจ้าเมืองหรือผู้ว่าราชการเมือง จะประทับห้องแจกจ่ายให้กรรมการคนใดคนหนึ่งพิจารณา ถ้าคดีนั้นกรรมการเห็นควรจะพิจารณาว่ากล่าวกันได้ในเมืองนั้น ก็ปรึกษาคดีถึงชี้ขาดโดยวิธีพิจารณาอย่างเดียวกันกับความในกรุงเทพฯ แต่ผู้รับสั่งคดียันตามพระราชกำหนดต้องส่งสัตย์ไปให้เมืองที่ใกล้เคียงกันรับเรียกว่า "เมืองผู้รับ" (เหตุใดจึงต้องให้เมืองใกล้เคียงรับสัตย์และเมืองผู้รับได้แก่เมืองใดบ้าง ยังไม่พบหลักฐานและรายละเอียดในเรื่องนี้) สำหรับคดีที่ยังยากไม่สามารถจะปรึกษาคดีไปได้ ก็ส่งสำนวนพร้อมกับคู่ความเข้ามากรุงเทพฯ เพื่อให้ลูกขุนปรึกษาและปรับสัตย์อย่างความในกรุงเทพฯ หรือเมืองใดอยู่ใกล้กรุงเทพฯ ก็จะส่งสัตย์มาให้ผู้รับในกรุง ในกรณีนี้คู่ความจะอุทธรณ์ต่ออุทธรณ์ต่อเจ้าเมืองกรรมการเมืองนั้นก่อน เรียกว่าอุทธรณ์หน้าโรง เมื่อเจ้าเมืองกรรมการเมืองไม่รับอุทธรณ์ ผู้อุทธรณ์ต้องมาฟ้องอุทธรณ์ ณ ศาลาลูกขุนในกรุงเทพฯ เมื่อลูกขุนปรึกษาสั่งฟ้องแล้วจะประทับฟ้องส่งไปยังกระทรวงหรือกรมที่เมืองนั้น ๆ ขึ้นอยู่ คือ ขึ้นกรมมหาดไทย กลาโหมหรือกรมท่า กระทรวงก็ออกฟ้องตราเรียกคู่ความด้วยคำสำนวนเข้ามาในกรุงเทพฯ และมีตราการตามกระทรวงนั้นว่าคดีขึ้นอุทธรณ์ แล้วส่งให้ลูกขุนปรึกษาและปรับสัตย์ เช่นความในกรุงเทพฯ ดังกล่าวมาข้างต้น

ด้วยเหตุที่การชำระความหัวเมืองไม่มีระเบียบแบบแผนที่น่าพอใจ ทั้งนั้นเมื่อตั้ง
กระทรวงยุติธรรมและปรับปรุงศาลในกรุงเทพฯ มาได้ 3 ปีเศษ พอเข้ารูปเข้ารอยแล้ว จึง
ลงมือปรับปรุงศาลหัวเมืองต่อไป เติมหัวเมืองต่าง ๆ ขึ้นอยู่กับ กระทรวงมหาดไทย กระทรวง
ทรงกลาใหม่และกระทรวงการต่างประเทศ(กรมท่า)ต่อมาเมื่อวันที่ 23 ธันวาคม ร.ศ. 113
(พ.ศ. 2437) จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้หัวเมืองต่าง ๆ นอกกรุงเทพมหานคร ขึ้น
กับกระทรวงมหาดไทยทั้งหมด เว้นแต่เมืองนนทบุรี ปทุมธานี นครเขื่อนขันธ์ และสมุทร-
ปราการ ให้ขึ้นกระทรวงนครบาล อนึ่ง การปกครองหัวเมืองในขณะนั้นแบ่งออกเป็นมณฑล
ไทยรวมเมืองหลาย ๆ เมืองเข้าเป็นมณฑล มีข้าหลวงเทศาภิบาล เป็นผู้บังคับบัญชาการ
มณฑลเหล่านั้นได้แก่ มณฑลกรุงเก่า มณฑลปราจีนบุรี มณฑลนครสวรรค์ มณฑลพิษณุโลก มณฑล
นครไชยศรี มณฑลราชบุรี มณฑลนครราชสีมา มณฑลจันทบุรี มณฑลชุมพร มณฑลนครศรีธรรม-
ราช มณฑลภูเก็ต มณฑลเพชรบูรณ์ มณฑลตะวันตกเฉียงเหนือหรือมณฑลพายัพ มณฑลฝ่ายเหนือ
หรือมณฑลอูตร มณฑลอีสานหรือมณฑลอูบล มณฑลเขมวหรือมณฑลบูรพา เป็นต้น มณฑลเหล่านี้
มิได้ตั้งขึ้นพร้อมกัน บางมณฑลเช่นมณฑลเพชรบูรณ์ ตั้งขึ้นแล้วบูรรวมเข้ากับมณฑลพิษณุโลกถึง
สองครั้ง บางมณฑลในเวลาต่อมาแยกออกเป็นสองมณฑลก็มี การจัดศาลหัวเมืองจึงจัดให้สอดคล้อง
กับการปกครองมณฑลในขณะนั้น ๆ และในชั้นแรกก็ตกเป็นหน้าที่ของกระทรวงมหาดไทย
ซึ่งเป็นผู้ปกครองหัวเมืองเป็นผู้ดำเนินการ โดยมีความมุ่งหมายว่าเมื่อจัดเสร็จแล้ว จะให้
ศาลหัวเมืองเหล่านั้นมาสังกัดกระทรวงยุติธรรมเช่นเดียวกับศาลในกรุงเทพฯ

ความมุ่งหมายและวิธีการในการจัดศาลหัวเมือง พอสรุปได้ดังนี้

1. ตั้งศาลขึ้นตามเมืองต่าง ๆ ให้พอเพียงเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ราษฎรผู้มีรรถ
ทัณฑ์ กับให้มีที่ทำการศาลแยกต่างหากจากศาลากลาง ซึ่งใช้เป็นที่พักชำระความอยู่เดิม
2. เติมเจ้าเมืองกรมการต่างก็ทำหน้าที่ทั้งด้านธุรการและตุลาการปนกันอยู่ จะแบ่ง
แยกผู้ทำหน้าที่สองอย่างนี้ออกจากกัน โดยเลือกสรรกรมการในเมืองนั้น ๆ ที่เข้าใจในการ
พิจารณาพิพากษาคดีเท่าที่จะมีตัว แล้วแจ้งมายังกระทรวงยุติธรรม เพื่อขอหมายตั้ง เป็นผู้
พิพากษานั้น 1 ชั้น 2 หรือชั้น 3 ตามความรู้ความสามารถของแต่ละคน
3. ให้ศาลหัวเมืองมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีและบังคับคดีได้เสร็จเด็ดขาดไป ใน
เมืองนั้น ๆ โดยไม่ต้องบอกขออนุญาตมาทางกรุงเทพฯ เว้นแต่โทษรับทรัพย์สินสมบัติ หรือ
ประหารชีวิต ต้องขอพระราชทานพระบรมราชานุญาตก่อน
4. ในหน้าที่ตุลาการ ผู้พิพากษามีอำนาจตัดสินลงโทษได้ โดยไม่จำต้องหาหรือข้าหลวง
เทศาภิบาล แต่ถ้าเป็นฝ่ายธุรการจะต้องหาหรือก่อน
5. จัดให้มีพนักงานอัยการสำหรับเป็นทนายแผ่นดิน พ้องทาศักดิ์มีโทษหลวงในมณฑลหรือ
เมืองนั้น ๆ

6. การจัดศาลในชั้นต้น จำเป็นจะต้องฝึกผู้ที่เลือกสรรมาเป็นผู้พิพากษา ให้เข้าใจ กระบวนการพิจารณาความอย่างใหม่ก่อน สมควรจะต้องมีข้าหลวงพิเศษ ซึ่งชำนาญกฎหมาย และ เข้าใจวิธีพิจารณาอย่างใหม่ออกไปช่วยข้าหลวงเทศาภิบาล จัดศาลหัวเมืองในชั้นต้นนี้ โดย ค่อยจัดไปทีละมณฑลและควรจะจัดศาล ณ เมืองที่ตั้งข้าหลวงเทศาภิบาลก่อน ก็จะได้ฝึก หัดกรรมการสำหรับจะเป็นผู้พิพากษาศาลต่อไป

เพื่อให้บรรลุผลดังกล่าว จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระธรรมนูญศาลหัว- เมือง ร.ศ. 114 เมื่อวันที่ 2 มกราคม ร.ศ. 114 (พ.ศ. 2438) และพระราชบัญญัติ ตั้ง ข้าหลวงพิเศษสำหรับจัดการแก้ไขธรรมเนียมศาลยุติธรรมหัวเมืองทั้งปวง ร.ศ. 115 เมื่อ วันที่ 21 กันยายน ร.ศ. 115 (พ.ศ. 2439) สำหรับพระธรรมนูญศาลหัวเมืองนั้น กำหนดให้ มีศาลหัวเมือง 3 ชั้นคือ ศาลมณฑล ศาลเมือง ศาลแขวง อันเป็นศาลประจำ กับศาลพิเศษ ซึ่งจะตั้งขึ้นเป็นครั้งคราว กำหนดให้มีผู้พิพากษา 3 ชั้น ผู้พิพากษาแต่ละชั้นมีอำนาจพิจารณา พิพากษาคดีต่างกัน เช่น ผู้พิพากษาชั้นที่ 1 มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดี ซึ่งมีโทษจำคุกไม่ เกิน 6 เดือน หรือเบี้ยปรับไม่เกิน 200 บาท หรือโทษโดยทัณฑ์หวายไม่เกิน 50 ที แต่ ผู้พิพากษาชั้นที่ 2 มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดี ซึ่งมีโทษจำคุกไม่เกิน 3 เดือน ปรับไหม ไม่เกิน 100 บาท หรือโทษโดยทัณฑ์หวายไม่เกิน 30 ที ฯลฯ ศาลแขวงมีอำนาจพิจารณา พิพากษาคดีเพียงเท่าอำนาจของผู้พิพากษานั้นๆ ศาลเมืองมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีแห่งทุน ทรัพย์ไม่เกิน 5,000 บาท หรือความมีโทษหลวง ซึ่งมีโทษจำ คุกและปรับไหมไม่เกิน 5,000 บาท ส่วนศาลมณฑลนี้มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีทั้งปวงได้ทุกกฎหมาย และ พิจารณาพิพากษาความอุทธรณ์ศาลต่ำในมณฑลนั้นด้วย กล่าวคือ ถ้าคู่ความจะอุทธรณ์คำพิพาก- ษาศาลแขวงและศาลเมืองให้อุทธรณ์ต่อศาลมณฑล เมื่อจะอุทธรณ์คำพิพากษาศาลมณฑล จึงให้ เข้ามายื่นอุทธรณ์ต่อศาลอุทธรณ์ ณ สยามสถิตย์ธรรมในกรุงเทพฯ ศาลแขวงมีเขตอำนาจ ในท้องที่ตามที่ผู้บัญชาการ เมืองจะกำหนด ศาลเมืองมีเขตอำนาจในเมืองที่ตั้งศาล และศาล มณฑลมีอำนาจตลอดเขตมณฑลที่ตั้งศาลนั้น นอกจากนี้ยังกำหนดให้ข้าหลวงเทศาภิบาล เมื่อได้ รับอนุญาตจากกระทรวงยุติธรรมแล้ว มีอำนาจที่จะตั้งพนักงานอัยการไว้สำหรับเป็นทนายแผ่นดิน ฟ้องหาคดี มีโทษหลวงในมณฑลและเมืองนั้น ๆ ด้วย สำหรับความแพ่งและความวิวาทเล็ก น้อย มีทุนทรัพย์หรือเบี้ยปรับไหมไม่เกิน 20 บาทและเป็นความ ซึ่งไม่มีโทษหลวงที่เกิดขึ้น ในตำบลใด หรือจำเลยอยู่ในตำบลใด ถ้าโจทก์ฟ้องต่อท่านั้น ให้ท่านนายตำบลมีอำนาจที่ จะเรียกจำเลยและพยานมาไต่ถามและเปรียบเทียบปรับได้ หากเปรียบเทียบกันไม่ตกลงก็ตี เป็นคดีซึ่งทุนทรัพย์หรือเบี้ยปรับไหมแต่ 20 บาทขึ้นไปจน 40 บาทเกินอำนาจของท่านั้นก็ตี ให้นายแขวงมีอำนาจเรียกคู่ความและพยานมาไต่ถามและเปรียบเทียบได้ พระราชบัญญัตินี้ กำหนดให้กระทรวงยุติธรรม กระทรวงมหาดไทยและกระทรวงนครบาล เป็นพนักงานรักษา และจัดการให้สำเร็จตามความในพระราชบัญญัตินี้ ตามหน้าที่ของกระทรวงนั้น ๆ ทุกประการ

เมื่อตราพระธรรมนูญศาลหัวเมือง ร.ศ.114 ออกใช้บังคับแล้ว สมเด็จพระมหา
คำรพวราชนูปถัมภ์ เสนาบดีกระทรวงมหาดไทย ได้ทรงนำเรื่องนี้เข้าปรึกษาในที่ประชุม
เทศาภิบาล เมื่อวันที่ 30 มกราคม ร.ศ.114 ว่า จะจัดการอย่างไร ให้ศาลในหัวเมืองเป็น
ไปได้ตามพระธรรมนูญ และทรงร่างคำอธิบายการจัดศาลหัวเมืองมาอ่านในที่ประชุมด้วย
เมื่อที่ประชุมมีข้อสงสัยประการใด ก็ทรงอธิบายชี้แจงจนเข้าใจ ทั้งนี้เพราะศาลซึ่งจะจัดขึ้นนี้
เป็นของใหม่ จำเป็นจะต้องชี้แจงข้อสงสัยทำความเข้าใจกันก่อน เป็นต้นว่า เดิมนั้นราษฎรเป็น
โจทก์ฟ้องคดีเอง เมื่อพระธรรมนูญศาลหัวเมือง กำหนดให้พนักงานอัยการเป็นโจทก์ ใน
คดีอาญาแทนราษฎร จึงมีผู้ตั้งปัญหาถามว่า "ถ้าชนะได้เบี้ยสินไหมและค่าปลงศพแล้วจะ
ควรให้แก่ใคร"

เบี้ยสินไหมให้แก่ เงินซึ่งรับไหมจากจำเลย เช่นในการเฝ้าทำร้ายกัน ก็รับไหม
ตามบทแผลที่ถูกทำร้าย ว่าเป็นแผลสักที่มือ สักที่ไม้ สักที่เหล็กไม่มีคม หรือสักที่เหล็กมีคม
เอ ปืนยิง ถือเป็นสักที่เหล็กไม่มีคม เอ ฟันก็มีฐานแผลรอยฟันกัด ถือว่าเป็นแผลสักที่ไม้
และประกอบกับคดีกันของผู้ถูกทำร้ายด้วย ในการเฝ้าให้ตายก็ทดแทนค่าเหยียนอายุผู้ตาย ซึ่ง
กำหนดไว้แล้วตามกฎหมายอาญาคดี เงินจำนวนนี้แบ่งเป็นค่าสินไหม คือ ให้แก่ผู้เสียหายหรือ
บิดามารดา สามีภรรยาผู้ตายทั้งหนึ่ง ปรับเป็นพินัยหลวงเอาไว้ใช้จ่ายราชการแผ่นดินทั้ง
หนึ่ง ทั้งทั้งสองส่วนว่า "เป็นสินไหมทั้งพินัยทั้ง"

ในการเฝ้าให้ตาย นอกจากบิดามารดา สามีภรรยาผู้ตายจะได้ค่าสินไหมแล้วยังได้เบี้ย
"ปลงศพ" หรือค่า "ปลงศพเผาศพ" อีกส่วนหนึ่งด้วย ถือเป็นเงินค่าปลงศพ ทำบุญอุทิศให้
ผู้ตาย เทียบเท่ากับค่าสินไหมทดแทน ในการเฝ้าให้ถึงตาย ตามประมวลกฎหมายแพ่งและ
พาณิชย์มาตรา 443 บรรทัดหนึ่ง

สำหรับคำถามทั้งกล่าวข้างต้น ทรงอธิบายว่า "ถ้าได้ควรให้แก่ญาติพี่น้องของคนที่ถูก
อันตรายตามสมควร ถ้าไม่มีญาติจะยกเบี้ยปรับไหมและเงินค่าปลงศพเสียก็ได้"

ต่อคำถามที่ว่า "เจ้าพนักงานอัยการจะรับค่าความอื่น ๆ ในส่วนที่ว่าตายจะไต่หรือ
ไม่" ทรงตอบว่า "ไม่ได้เป็นอันขาด" ต่อคำถามที่ว่า "บรรดาการในศาลนั้นจะหาสิ่งใดผู้
พิพากษาจะต้องหาหรือข้าหลวงเทศาภิบาลก่อนหรือ" ทรงตอบว่า "ถ้าเป็นฝ่ายอุทธรณ์แล้วต้อง
หาหรือ ถ้าเป็นหน้าที่ตุลาการคือพิจารณาตัดสินยกบทลงโทษเหล่านี้ ไม่เกี่ยวกับข้าหลวงเทศา-
ภิบาล" เนื่องด้วยพระธรรมนูญศาลหัวเมือง ให้ศาลย้ายในบางพิจารณาที่ตำบลอื่นในท้องที่ ซึ่ง
อยู่ในเขตอำนาจของศาลนั้นได้ จึงมีข้อสงสัยว่า ถ้าศาลมณฑลราชบุรีมีความใหญ่ ๆ ชำระที่
เมืองกาญจนบุรี จะย้ายมณฑลไปชำระ ศาลมณฑลที่ราชบุรีก็ต้องปิดหรือ ทรงอธิบายว่า "ต้อง
ปิดเป็นคราว ๆ อยู่เอง วิธีเช่นนี้ตรงกับอย่างฝรั่งที่เขาเรียกว่า "แอชไซซ์" ฯลฯ"

การตั้งศาลเมืองอ่างทอง เมืองสิงห์บุรี และเมืองลพบุรี

ศาลทั้งสามนี้ขึ้นเมื่อวันที่ 15 พฤศจิกายน ร.ศ. 117 (พ.ศ. 2441) โดยกรมมหัน
มรุพงษ์ศิริพัฒน์ ข้าหลวงเทศาภิบาลมณฑลกรุงเก่าทรงมีลายพระหัตถ์ทูล เสนาบดีกระทรวง
ยุติธรรมว่า สมควรจะตั้งศาลเมืองอ่างทอง เมืองสิงห์บุรี เมืองลพบุรี ตามแบบศาลยุติธรรม
อย่างใหม่ให้เหมือนกับศาลเมืองสระบุรีได้แล้ว เสนาบดีกระทรวงยุติธรรมทรงเห็นชอบและ
นำความกราบบังคมทูลขอพระบรมราชานุญาต ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทาน
พระราชหัตถเลขาพระบรมราชานุญาต ลงวันที่ 6 พฤศจิกายน ร.ศ. 117 ดังนี้

ตั้งแต่วันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๔๔๑
ส่งรฟพณคดี

ด้วยได้รับหนังสือลงวันที่ ๕ เดือนนี้
ขอขานุญาตตั้งศาลในมณฑลอ่างทอง เมือง
สิงห์บุรี เมืองลพบุรี ตามที่ได้ออกลงกับกระ
ทรงมณฑลอ่างทอง ขอขึ้นในมณฑล
เมืองนั้น ๑ ในชั้นศาลเก่าไว้ในม
ประมาณ ๑๐๐ ไร่ ๑๐๐ ไร่ ๑๐๐ ไร่
แต่ในจะได้ออกในมณฑลที่หลวงพิเศษ
เพิ่มเติมขึ้นให้พอแก่การ กับขอใช้ถนน
ไปเป็นที่พักพิงที่พักพิงที่พักพิง
พักพิงที่พักพิงที่พักพิง ศาลเมืองสิงห์
ให้หลวงมหาดไทยหลวงมหาดไทย
เป็นผู้พักพิงที่พักพิง ศาลเมืองลพบุรี
นั้น ให้หลวงมหาดไทย กับหลวง
พักพิงที่พักพิงที่พักพิงที่พักพิง
เหมือนกัน ส่วนศาลเก่าแก่ของในม
พักพิงที่พักพิงที่พักพิงที่พักพิง
นั้น ขออนุญาตแล้ว

ด้วย
วิจิตร

การจัดศาลมณฑลกรุงเก่าจึงสำเร็จลงด้วยประการฉะนี้.

(คัดจากหนังสือที่ระลึกในการเสด็จพระราชดำเนินทรงประกอบพิธีเปิดอาคารศาลจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดย
ท่านเอียร เจริญวัฒนา ปลัดกระทรวงยุติธรรมในปัจจุบัน)

ประวัติศาสตร์จังหวัดสิงห์บุรี

โดย

นายประพันธ์ ทรัพย์แสง

ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลประจำกระทรวงฯ

ศาลจังหวัดสิงห์บุรี เดิมเรียกว่า "ศาลเมืองสิงห์บุรี" หรือ "สิงขบุรี" นั้น เดิมเป็นศาลหัวเมืองที่ตั้งขึ้นรวมอยู่ใน ศาลมณฑลกรุงเก่า (ซึ่งต่อมาเปลี่ยนเรียกชื่อเป็น "ศาลมณฑลอยุธยา")

ก่อนที่จะจัดตั้งกระทรวงยุติธรรมนั้น การปกครองของประเทศไทย ในหัวเมืองสมัยรัชกาลที่ 5 ได้แบ่งออกเป็นมณฑลโดยรวมหลาย ๆ เมืองเข้าเป็นมณฑลมีข้าหลวงเทศาภิบาลเป็นผู้บังคับบัญชาการ มณฑลเหล่านี้ได้แก่ มณฑลกรุงเก่า มณฑลปราจีนบุรี มณฑลราชบุรี ฯลฯ เป็นต้น เมืองที่อยู่ในความรับผิดชอบของมณฑลกรุงเก่า นั้น มี 8 เมือง คือพระนครศรีอยุธยา ลพบุรี สิงห์บุรี อ่างทอง พรหมบุรี สิงห์บุรี อินทร์บุรี และอุทัยธานี

ขณะนั้นแต่ละกรมในกรุงเทพฯ ต่างก็มีอำนาจทั้งทางด้านการบริหารและตุลาการ ชำระความเกี่ยวกับกิจการที่ตนเป็นผู้บริหาร ส่วนในหัวเมืองผู้ที่ชำระความได้แก่ เจ้าเมือง หรือผู้ว่าราชการจังหวัดและคณะกรรมการ โดยมีกรมการมานั่ง ณ ศาลากลางรับฟ้อง ของผู้มีอรรถคดีและปรึกษาสั่งฟ้อง เจ้าเมืองจะประทับฟ้องแจกจ่ายให้กรมการคนใดคนหนึ่งพิจารณา ถ้าคดีนั้นกรมการเห็นควรจะพิจารณาว่ากล่าว ก็ว่ากล่าวกันในเมืองนั้น คดีที่ยุ่งยากก็ส่งสำนวนพร้อมกับคู่ความเข้ากรุงเทพฯ เพื่อให้ลูกขุนปรึกษาและปรับสัดยศ อย่างความในกรุงเทพฯ งานของศาลต่าง ๆ จึงกระจายกระจายตามสังกัดต่าง ๆ ไม่มีศาลเป็นที่ทำการแน่นอนของตนเองเป็นเอกเทศเช่นปัจจุบัน เข้าใจว่าเมืองสิงห์บุรี พรหมบุรี และอินทร์บุรี เดิมก็คงต้องมีเจ้าเมืองเป็นผู้ชำระความเช่นกัน

ในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้โปรดเกล้าฯ ให้ปฏิรูปการปกครองประเทศในด้านต่าง ๆ จึงทรงเห็นความจำเป็นในการรวบรวมศาลที่อยู่ในกรมต่าง ๆ ให้เป็นหมวดหมู่สังกัดอยู่ในกระทรวงเดียวกัน จึงได้ประกาศตั้งกระทรวงยุติธรรมขึ้น เมื่อวันที่ 25 มีนาคม ร.ศ. 110 (พ.ศ. 2434) โดยรวมศาลซึ่งแยกย้ายสังกัดอยู่หลายกระทรวง มาไว้ในสังกัดเดียวกันและยุบจำนวนศาลเหล่านั้นเข้าด้วยกันบ้างเพื่อลดจำนวนให้น้อยลงและได้กำหนดให้มีผู้พิพากษาทำหน้าที่ศาลที่ตั้งขึ้นใหม่แทนลูกขุนและผู้รับ ในศาลแต่ละศาลมีอธิบดีผู้พิพากษา เป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ กับมีผู้พิพากษตามจำนวนที่เห็นสมควร ส่วนการ

พิจารณาขอให้ตระลาการจากศาลเดิม ทำหน้าที่พิจารณา มีเสนาบดีกระทรวงยุติธรรมมีหน้าที่
บังคับและแก้ไขการขัดข้องในคดีและรับผิดชอบ ให้การพิจารณาพิพากษาเป็นไปโดยสะดวก
และยุติธรรม

อย่างไรก็ตาม การจัดตั้งกระทรวงยุติธรรมดังกล่าวมีผลเพียงว่า ปรับปรุงศาลใน
กรุงเทพฯ ให้เข้ารูปรอยเท่านั้น ส่วนการชำระความในหัวเมืองยังไม่มีระเบียบแบบแผน
คงเป็นอยู่เช่นเดิมและหัวเมืองต่าง ๆ ก็ขึ้นอยู่กับกระทรวงมหาดไทย กระทรวงกลาโหม
และกระทรวงการต่างประเทศ (กรมท่า) ต่อมาเมื่อวันที่ 23 ธันวาคม ร.ศ. 113 (พ.ศ.
2437) จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้หัวเมืองต่าง ๆ ขึ้นกับกระทรวงมหาดไทย เว้นแต่
เมืองนนทบุรี ปทุมธานี นครเขื่อนขันธ์ และสมุทรปราการ ให้ขึ้นกับกระทรวงนครบาลและ
ได้จัดศาลหัวเมืองให้สอดคล้องกับการปกครองมณฑลในขณะนั้น โดยเมื่อวันที่ 2 มกราคม
ร.ศ. 114 (พ.ศ. 2438) จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระธรรมนูญศาลหัวเมือง
ร.ศ. 114 และเมื่อวันที่ 21 กันยายน ร.ศ. 115 (พ.ศ. 2439) ตราพระราชบัญญัติจัดตั้ง
ข้าหลวงพิเศษสำหรับจัดการแก้ไขธรรมเนียมศาลยุติธรรมหัวเมืองทั้งปวง ร.ศ. 115 ขึ้น
ในพระธรรมนูญศาลหัวเมืองกำหนดให้มี ศาลหัวเมือง 3 ชั้นคือ ศาลมณฑล ศาลเมือง และ
ศาลแขวง อันเป็นศาลประจำ กับศาลพิเศษ ซึ่งจะตั้งขึ้นเป็นครั้งคราว กำหนดให้มีผู้พิพากษา
3 ชั้น แต่ละชั้นมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีแตกต่างกัน ศาลมณฑลมีอำนาจพิจารณาพิพากษา
คดีทั้งปวง ได้ทุกตัวบทกฎหมาย และพิจารณาพิพากษาความอุทธรณ์ศาลที่ต่ำกว่าในมณฑลนั้น
ด้วยศาลมณฑลมีเขตอำนาจตลอดเขตมณฑลที่ตั้งศาลนั้น ส่วนศาลเมืองมีเขตอำนาจในเมือง
ที่ตั้งศาล สำหรับข้าหลวงพิเศษที่ได้โปรดเกล้าฯ ตั้งขึ้นนั้นก็จัดการแก้ไขธรรมเนียมศาล
ยุติธรรมในหัวเมืองทั้งปวงให้ถูกต้องตามที่ตราไว้ในพระธรรมนูญศาลหัวเมือง ร.ศ. 114
และเมื่อออกไปจัดการศาลหัวเมืองใดขึ้นตามพระธรรมนูญศาลหัวเมืองก็ให้ศาลเหล่านั้นใช้วิธี
พิจารณาความอาญาและแพ่งตามพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาความมีโทษ สำหรับใช้ไปพลางก่อน
ร.ศ. 115 และพระราชบัญญัติกระบวนพิจารณาความแพ่ง ร.ศ. 115 และในปีนั้นก็ได้ยุบเมือง
อินทรีบุรี และพรหมบุรีลงเป็นอำเภอขึ้นกับเมืองสิงห์บุรี

ข้าหลวงพิเศษสำหรับจัดการแก้ไขธรรมเนียมศาลยุติธรรม ในหัวเมืองทั้งปวง ก็ได้
เริ่มจัดการในศาลมณฑลกรุงเก่าก่อนเป็นแห่งแรก โดยพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมหมื่นมรุพงศ์
ศิริพัฒน์ ข้าหลวงเทศาภิบาลทรงเป็นข้าหลวงพิเศษ โดยตำแหน่งพระองค์หนึ่งกับ พระยา
ไชยวิชิต ผู้ว่าราชการเมืองกรุงเก่าอีกคนหนึ่ง และได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ตั้ง พระ
ภักดีราช เป็นอธิบดีผู้พิพากษาศาลมณฑลกรุงเก่า ตั้งขุนชำนาญคดี หมื่นพิพิธอักษร เป็น
ผู้พิพากษารอง ต่อมาในปี ร.ศ. 116 ก็จัดตั้งศาลสระบุรีขึ้น และในปี ร.ศ. 117 (พ.ศ.
2441) ได้จัดตั้งศาลเมืองอ่างทอง เมืองสิงห์บุรี และเมืองลพบุรี ขึ้น เมื่อวันที่ 15 พฤศจิกายน
ร.ศ. 117 โดย กรมหมื่นมรุพงศ์ศิริพัฒน์ ทรงมีลายพระหัตถ์ทูลเสนาบดีกระทรวง

ยุติธรรมว่าสมควรจะจัดตั้งศาลเมืองอ่างทอง เมืองสิงห์บุรี เมืองลพบุรี ตามแบบศาลยุติธรรม
อย่างใหม่ ให้เหมือนกับศาลเมืองสระบุรีได้แล้ว เสนาบดีกระทรวงยุติธรรมทรงเห็นชอบและ
นำความกราบบังคมทูลขอพระบรมราชานุญาต ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทาน
พระบรมราชานุญาต ลงวันที่ 6 พฤศจิกายน ร.ศ. 117 ดังนี้

พระที่นั่งไอสวรรย์ทิพยอาสน์

เกาะบางปะอิน

ที่ 28/762

วันที่ 6 พฤศจิกายน รัตนโกสินทร์ศก 117

ถึง รพีพัฒน์ศักดิ์

ด้วยได้รับหนังสือลงวันที่ 5 เดือนนี้ ขออนุญาตตั้งศาลใหม่ในเมืองอ่างทอง เมืองสิงห์
เมืองลพบุรี ตามที่ได้ตกลงกับกระทรวงมหาดไทย ขอเงินในงบประมาณเมืองนั้น ๆ ในส่วน
ศาลเก่ามาไว้ในงบประมาณกระทรวงยุติธรรม เงินขาดเหลือเท่าไรจะได้เอาในงบประมาณ
ข้าหลวงพิเศษเพิ่มเติมขึ้นให้พอแก่การ กับขอให้นายปุ่นไปเป็นผู้พิพากษา ขุนอินทร์อำญา
เป็นผู้พิพากษารองศาลเมืองอ่างทอง ศาลเมืองสิงห์ให้หลวงมหาดไทย หลวงรามฤทธิ์รงค์
เป็นผู้พิพากษาไปพลาง ศาลเมืองลพบุรีนั้นให้หลวงราชสิทธิสรกับหลวงกิจวิจารณ์เป็น
ผู้พิพากษาไปพลางก่อนเหมือนกัน ส่วนศาลกรุงเก่าจะขอให้นายสิทธิ กับนายวรรณ เป็น
ผู้พิพากษาไปพลางนั้น อนุญาตแล้ว

สยามมิกนทร์

เป็นอันว่า ศาลเมืองสิงห์บุรีได้จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 15 พฤศจิกายน ร.ศ.117 และผู้พิพากษา ขณะนั้นก็คือ หลวงมหาคไทย กับหลวงรามฤทธิ์รงค์

แต่อย่างไรก็ตามก็ไม่ปรากฏหลักฐานว่าที่ทำการศาลเมืองสิงห์บุรีตั้งขึ้นที่ใด เข้าใจว่าคงตั้งอยู่ ณ บริเวณอาคารศาลจังหวัดสิงห์บุรีหลังเดิมไปก่อน และอาจตั้งเป็นโรงจากหรือเรือนไม้ไปพลางก่อนเช่นเดียวกับศาลเมืองพังงาเพราะปรากฏจากรายงานข้าหลวงพิเศษจัดการศาลยุติธรรมในหัวเมืองสำหรับปี ร.ศ.119 (พ.ศ.2443) ซึ่งเป็นรายงานความเลื่อมเก่าที่สุดที่มีอยู่ในศาลนี้ ปรากฏว่ามีรายงานความของศาลมณฑลและศาลเมืองต่าง ๆ รวมทั้งศาลเมืองสิงห์บุรีด้วย นอกจากนี้ก็มีชื่อผู้พิพากษาชื่อ หลวงมณูการประกิจ เป็นผู้พิพากษาหลวงรามฤทธิ์รงค์ เป็นผู้พิพากษารอง และเมื่อ ร.ศ.122 ก็ปรากฏจากรอยตราแผ่นดินที่ใช้ประทับหนังสือส่งมาถึงศาลเมืองสิงห์บุรีใช้คำว่า "สิงห์บุรี" จึงมั่นใจว่าศาลเมืองสิงห์บุรีคงได้ตั้งขึ้นเป็นศาลเมืองแล้ว เมื่อ ร.ศ.117 ดังกล่าวมาแล้ว ต่อมาเมื่อเดือนมิถุนายน ร.ศ.123 ก็ปรากฏว่าได้มีการของบประมาณในการก่อสร้างศาลด้วย โดยปลัดทูลฉลอง กระทรวงยุติธรรม ทำหนังสือขอพระราชทานกราบทูล พระเจ้าลูกยาเธอ กรมหมื่นจันทบุรีนฤนาถ (เลื่อนเป็นกรมพระ ฯ ในปีมะโรง พ.ศ.2459) อธิบดีกรมตรวจและกรมสารบาณูชีในสมัยนั้นของงบประมาณตั้งศาลและบ้านพักผู้พิพากษาที่ "เมืองกรุงเก่า เมืองอ่างทอง เมืองสิงห์บุรี เมืองฉะเชิงเทรา" ตามวิธีเรียกชื่อในสมัยที่ทำหนังสือและเมื่อได้งบประมาณในการก่อสร้างแล้ว สันนิษฐานว่าคงจะเริ่มดำเนินการเมื่อราว ร.ศ.127 และเริ่มแจ้งความประกวตราค่าจ้างเหมาสั่งสร้างศาลในนั้น ลงมือตอกเสาเข็มเมื่อ ร.ศ.128 สร้างศาลเสร็จและเปิดทำการ ร.ศ.129 เช่นเดียวกับการสร้างศาลเมืองอยุธยา ทั้งนี้เทียบเคียงมาจากการของงบประมาณในการสร้าง แบบแปลนในการสร้างศาลและภูมิประเทศประกอบกัน เพราะปรากฏว่ากระทรวงยุติธรรมได้สร้างบ้านพักผู้พิพากษา ศาลเมืองกรุงเก่า เมื่อ ร.ศ.127 เริ่มแจ้งความประกวตราค่าจ้างเหมาสั่งสร้างศาลเมืองกรุงเก่าในเดือนมีนาคม ร.ศ.127 ผู้รับเหมาประมูลได้คือ จินจหรือเจ้าแก้ง โดยเริ่มตอกเสาเข็มเมื่อ ร.ศ.128 และศาลเมืองกรุงเก่าให้ก่อสร้างแล้วเสร็จ เปิดทำการเมื่อวันที่ 1 พฤษภาคม ร.ศ.129 เข้าใจว่าศาลเมืองสิงห์บุรี เมืองกรุงเก่าคงจะได้สร้างตามแบบแปลนการสร้างศาลเมืองเพชรบุรีและราชบุรี เมื่อ ร.ศ.126 เพราะปรากฏว่าเป็นศาลแบบแปลนทรงเดียวกัน ปรากฏตามแบบแปลนการสร้างศาลเมืองเพชรบุรี ที่เก็บอยู่ที่ศาลจังหวัดสิงห์บุรีมีบางส่วนที่ชำรุดขาดหายไป

ผู้รับเหมาสั่งสร้างศาลเมืองสิงห์บุรี ขณะนั้นคือ จินจ หรือ เจ้าแก้ง เพราะได้ความจากประกาศแจ้งความกระทรวงยุติธรรม ซึ่ง หลวงนิติธรรมพิทักษ์ อธิบดีผู้พิพากษาศาลมณฑลกรุงเก่า มีใบบอกมาว่าในการเปิดศาลเมืองสิงห์บุรีที่สร้างขึ้นใหม่นั้น ได้มีผู้ให้สิ่งของแก่ศาลและออกเงินช่วยในการทำบุญเลี้ยงพระคือ ฯลฯ...จินจผู้รับเหมาทำศาลให้พัศฝรังสำหรับติดชักที่บัลลังก์ 2 พัด และได้ความจากประวัติ ท่านพระยามหิธร ความว่า "ในสมัยที่

กรมหลวงราชบุรีทรงแปดเป็นเสนาบดีและเจ้าพระยามหิธรเป็นปลัดทูลฉลองนั้น ได้มีการก่อสร้างศาลชั้นคามหัวเมืองหลายแห่ง ศาลเหล่านี้ส่วนมากเป็นคึกหรือเรือนไม้ชั้นเดียว ด้านหน้าคอนกรีตมีหน้ากระบังและมีตราแผ่นดินสมัยรัชกาลที่ 5 ศาลแบบนี้มีอยู่มากที่สุดในภาคกลางของประเทศ ผู้ที่รับเหมาก่อสร้างศาลและบ้านพักผู้พิพากษาในสมัยนั้นเป็นจีนวางตุ้ง 2 คน เรียกว่า เต้าแก่จ้งและเต้าแก่จี...." เมื่อพิจารณาประกอบกับว่าจีนจ้งได้สร้างศาลเมืองกรุงเก่าตั้งได้กล่าวมาแล้วก็มีหลักฐานว่าจีนจ้งได้สร้างศาลเมืองเพชรบุรีและราชบุรีมาแล้วและมีแบบแปลนของศาลเมืองเพชรบุรีอยู่ที่ศาลจังหวัดสิงห์บุรีด้วย จึงเชื่อมั่นว่าจีนจ้งเป็นผู้รับเหมาก่อสร้างศาลเมืองสิงห์บุรีในระยะเดียวกับที่จีนจ้งสร้างศาลเมืองกรุงเก่า โดยรับงบประมาณปีเดียวกัน แต่จีนจ้งได้สร้างเสร็จทีหลัง ศาลเมืองสิงห์บุรีจึงได้เปิดทำการหลังศาลเมืองกรุงเก่า โดยศาลเมืองกรุงเก่าสร้างเสร็จเปิดทำการเมื่อวันที่ 1 พฤษภาคม ร.ศ. 129 แต่ศาลเมืองสิงห์บุรี เปิดทำการแล้วรายงานไปยังกระทรวงยุติธรรม ได้มีผู้ช่วยออกเงินและสิ่งของช่วยเหลือ กระทรวงยุติธรรมจึงมีประกาศแจ้งความขอบใจผู้ที่ได้ช่วยเหลือเกื้อหนุนเหล่านั้นวันที่ 1 กุมภาพันธ์ ร.ศ. 129 แสดงว่าศาลเมืองสิงห์บุรีคงสร้างเสร็จและเปิดทำการในราวเดือนมกราคม ร.ศ. 129 นั้นเอง ในสมัยรัชกาลที่ 6 เพราะมีพระบรมราชโองการที่ 6 ประชึฐานอยู่ที่ศาลด้วย และผู้พิพากษาศาลเมืองสิงห์บุรีในขณะนั้นคือ หลวงธำรงราชนิติพิพากษารองคือ ขุนคันธารณิกรณจำกัค ยกระบัตรคือ นายพอน

ศาลเมืองสิงห์บุรีที่สร้างขึ้นใน ร.ศ. 129 นั้น ตั้งอยู่ที่ที่ดินราชพัสดุ มีเนื้อที่ 1 ไร่ 82 วา ตั้งอยู่ที่ตำบลบางพุทรา อำเภอมืองสิงห์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี อยู่ริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยามีแนวเดียวกับศาลากลางจังหวัดสิงห์บุรี ซึ่งสร้างขึ้นเมื่อ ร.ศ. 130 เป็นผนังก่ออิฐถือปูนรอบตัวอาคาร มี 1 บัลลังก์ อยู่ทางด้านหน้า ห้องจำศาลกับเสมียนพนักงานรวมกัน 1 ห้อง ห้องเก็บสำนวน 1 ห้อง ด้านหลังกันเป็นห้องทำงานผู้พิพากษา 1 ห้อง มีระเบียงสองข้างของห้องพิจารณาเดินได้รอบ และต่อมาก็ได้สร้างห้องพักพยาน 1 หลัง ห้องขัง 1 หลัง อยู่ทางด้านหลังของอาคารที่สร้างขึ้น ในราวปี 2503 จึงได้ต่อเติมคัดแปลงระเบียงทางด้านข้างทั้งสองด้านของห้องพิจารณาขึ้นเป็นห้องทำงานของเจ้าหน้าที่ธุรการ และใช้เป็นบัลลังก์พิจารณาคดีอีกด้วย แต่ศาลเมืองสิงห์บุรีนั้นจะสร้างเสร็จและมีพิธีเปิดอาคารศาลเมื่อไรไม่ปรากฏหลักฐานแน่ชัด

ต่อมาในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงแก้ไขระเบียบการปกครองใหม่ โดยรวมมณฑลเข้าเป็นภาคและจัดแบ่งส่วนราชการใหม่ การเรียกชื่อเมืองในมณฑลยังสับสนอยู่เรียกว่า "เมือง" บ้าง "จังหวัด" บ้าง จึงทรงโปรดเกล้าฯ ให้เปลี่ยน

คำว่า "เมือง" เป็น "จังหวัด" เมื่อวันที่ 19 พฤษภาคม พ.ศ.2459 กระทรวงยุติธรรม จึงประกาศแก่ตามเมื่อวันที่ 15 มิถุนายน พ.ศ.2459 ดังนั้น ศาลเมืองต่างๆ จึงต้องเปลี่ยน มาเรียกชื่อเป็นศาลจังหวัดตั้งแต่นั้น ส่วนอำนาจในการพิจารณาคดีคงเป็นไปตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรม ร.ศ.127

หลังจากเปลี่ยนแปลงการปกครองเมื่อวันที่ 24 มิถุนายน พ.ศ.2475 ได้มีการจัดระเบียบการศาลหลายครั้ง ศาลมณฑลแต่เดิมเป็นศาลอุทธรณ์ความหัวเมือง ได้ยกเลิกไปเมื่อ พ.ศ.2475 และศาลมณฑลเดิมได้เปลี่ยนมาเป็นศาลจังหวัด ยุบตำแหน่งอธิบดีผู้พิพากษาศาลมณฑลและตั้งข้าหลวงยุติธรรมขึ้นแทน เมื่อ พ.ศ.2478 และได้ประกาศใช้พระธรรมนูญศาลยุติธรรม เมื่อ พ.ศ.2477 ซึ่งแบ่งศาลออกเป็น 3 ชั้นได้แก่ ศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์ และศาลฎีกา

ศาลจังหวัดสิงห์บุรีได้สร้างขึ้นเมื่อ ร.ศ.129 (พ.ศ.2453) จวบจนบัดนี้ เป็นเวลาประมาณ 74 ปีแล้ว อาคารแห่งนี้มีสภาพเก่าและชำรุดทรุดโทรมมาก กระทรวงยุติธรรม จึงได้ขออนุมัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2526 มาใช้ในการก่อสร้างต่อเติม และปรับปรุงอาคารที่ทำการศาลจังหวัดสิงห์บุรีขึ้นใหม่ บริษัททรานส์แองโกลเชอริส จำกัด เป็นผู้รับจ้าง เหมาประกวดราคา ได้เริ่มก่อสร้างเมื่อวันที่ 10 ตุลาคม 2526 และเสร็จ เมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2527 ได้ทำพิธีเปิดอาคารที่ทำการศาลจังหวัดสิงห์บุรีแห่งใหม่ในวันศุกร์ที่ 1 มีนาคม 2528 อาคารศาลจังหวัดสิงห์บุรีหลังใหม่ได้สร้างต่อเติมออกไปทางด้านหลังของอาคารศาลเดิม โดยรื้อห้องพักพยาน ซึ่งต่อมาได้ให้นักการภารโรงอยู่กับห้องซึ่งเดิมออกสร้างเป็นตึกสูง 3 ชั้น กว้าง 8 เมตร ยาว 42 เมตร มีห้องพิจารณาคดี 4 ห้องและมีห้องทำงานผู้พิพากษา ห้องทำงานของข้าราชการธุรการ ห้องประชุม ห้องสมุด ห้องพักพยาน ห้องพักพนักงานอัยการ ห้องพักนายความ และห้องอื่นๆ และได้ติดตั้งเครื่องอำนวยความสะดวก และได้รับจัดสรรวัสดุครุภัณฑ์ และเครื่องมือเครื่องใช้ประจำสำนักงานอย่างครบครัน ส่วนอาคารศาลหลังเดิมจะได้ซ่อมแซมส่วนที่ชำรุดให้คงอยู่ในสภาพเดิมที่สวยงาม เพื่อบูรณาการไว้เป็นโบราณสถานต่อไป และอาจเปิดใช้เป็นที่ทำการของสำนักงานคุมประพฤติ และสำนักงานบังคับคดีของศาลจังหวัดสิงห์บุรีต่อไปด้วย.

เอกสารประกอบการค้นคว้า

- หนังสือที่ระลึกในการเสด็จพระราชดำเนินทรงประกอบพิธีเปิดอาคารศาล
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
โรงพิมพ์รุ่งเรืองธรรม พ.ศ. 2522
 - ประวัติมหาดไทยส่วนภูมิภาคจังหวัดสิงห์บุรี
โรงพิมพ์หัตถโกศลการพิมพ์ ลพบุรี พ.ศ. 2526
 - แบบแปลนการสร้างศาลเมืองเพชรบุรี
 - รายงานข้าหลวงพิเศษจัดการศาลยุติธรรมในหัวเมือง สำหรับปีรัตนโกสินทร์ศก
119.
 - ราชกิจจานุเบกษา ปี ร.ศ. 129
 - แฟ้มเรื่องราวการก่อสร้างต่อเติมอาคารที่ทำการศาลจังหวัดสิงห์บุรี
-

ทำเนียบผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัดสิงห์บุรี
ตั้งแต่ ร.ศ.129 (พ.ศ.2453) จนถึงปัจจุบัน

1. หลวงธำรงราชนิติ	ร.ศ.129 ถึง -
2. หลวงนิติธรณีประกาศ	พ.ศ.- ถึง พ.ศ.2463
3. พระศรีปัญญา	พ.ศ.2463 ถึง พ.ศ.2465
4. พระคุณพาศย์สุวมณฑ์ (ปิ่น บัณฑิตฐาน)	พ.ศ.2465 ถึง พ.ศ.2466
5. พระเทพเบญญา (เวทย์ โรจนเวทย์)	พ.ศ.2466 ถึง พ.ศ.2468
6. พระชัยปัญญา (ประชุม ชวนะลิขิกร)	พ.ศ.2468 ถึง พ.ศ.2472
7. พระชัยเบญญา (แปลก รังสิคุต)	พ.ศ.2472 ถึง พ.ศ.2475
8. พระทิพย์ประสา (อุปถัมภ์ สุนทรสุต)	พ.ศ.2475 ถึง พ.ศ.2478
9. หลวงประธานคดีศาสตร์ (เป้า นุตกุล)	พ.ศ.2478 ถึง พ.ศ.2483
10. หลวงการุณยนราทร (การุณย์ การุณยนราทร)	พ.ศ.2483 ถึง พ.ศ.2490
11. หลวงสุทธิพากพิบูล (สมโพธิ์ สุทธิพากพิบูลย์)	พ.ศ.2490 ถึง พ.ศ.2492
12. นายเน้น กฤษณะเศรณี	พ.ศ.2492 ถึง พ.ศ.2496
13. นายชลัม รุทธะวินช	พ.ศ.2496 ถึง พ.ศ.2497
14. นายเทียบ นองบุญนาถ	พ.ศ.2497 ถึง พ.ศ.2501
15. นายจรัส ศรีวรรณะ	พ.ศ.2502 ถึง พ.ศ.2504
16. นายแผ้ว ศิวะนาร	พ.ศ.2504 ถึง พ.ศ.2507
17. นายโสพิทย์ คังคะเกตุ	พ.ศ.2507 ถึง พ.ศ.2511
18. นายบันลือ รัตนทัศน์	พ.ศ.2511 ถึง พ.ศ.2513
19. นายอภิรักษ์ ปุษาปาคม	พ.ศ.2513 ถึง พ.ศ.2516
20. นายบุญทรง เค้าไพบูลย์	พ.ศ.2516 ถึง พ.ศ.2517
21. นายเคลื่อน วัฒนเมธียานนท์	พ.ศ.2517 ถึง พ.ศ.2519
22. นายอุดม เฟื่องฟุ้ง	พ.ศ.2520 ถึง พ.ศ.2521
23. นายฟอง แสงธรรม	พ.ศ.2521 ถึง พ.ศ.2524
24. นายถวิล อินทรักษา	พ.ศ.2524 ถึง พ.ศ.2525
25. นายทวี เพ็ชรทองช่วย	พ.ศ.2525 ถึง พ.ศ.2527
26. นายชลจรัส รัตนโคภิต	พ.ศ.2527 ถึง ปัจจุบัน

ผู้พิพากษาศาลจังหวัดสิงห์บุรีปัจจุบัน

นายตลจรัส รัตนโศภิต

นายประพันธ์ ทรัพย์แสง

นายชวลิต ชัยโชคก

นายศุภชัย ระวังนาม

ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัดสิงห์บุรี

ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลประจำกระทรวง ฯ

ช่วยทำงานในตำแหน่งผู้พิพากษาหัวหน้าศาล
จังหวัดสิงห์บุรี

ผู้พิพากษาศาลจังหวัดสิงห์บุรี

ผู้พิพากษาศาลจังหวัดสิงห์บุรี

ข้าราชการตุลาการศาลจังหวัดสิงห์บุรี

นางชูศรี อ้วนน้อย

นายประดิษฐ์ มีสะอาด

นายเต็ม ธรรมเกษร

นางวัฒนา อาวะกุล

นายศิลา วงศ์กระจำ

นางสุรัตน์ สุธัญญ์

นายเมธี ลีสุวรรณ

นายมานพ ทองรักษ

นางพรทิพา ธรรมนพรัตน์

นายปรีชา ค่วนชะเอม

นายพัฒนะ สว่างอารมณ์

นางเพท่าย เกษสุวรรณ

นางจำลอง ศรีไพโรจน์

นางนงลักษณ์ ทองรักษ

นางสาวกฤษณา ขำอินทร์

นายสมพงษ์ จรรยพงษ์

นางสาวชะไมพร มาแย้ม

นางสาวปริทรรศ ศุภนคร

นางสาวสายพิน พิรุณย้อย

เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป 6 (จำศาล)

เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป 5 (รองจำศาล
ฝ่ายประชาสัมพันธ์)

เจ้าหน้าที่ธุรการ 3

เจ้าหน้าที่ธุรการ 3

เจ้าหน้าที่ธุรการ 3

เจ้าหน้าที่ธุรการ 3

เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี 3

เจ้าหน้าที่ธุรการ 2

เจ้าหน้าที่ธุรการ 2

เจ้าหน้าที่ธุรการ 2

เจ้าหน้าที่ธุรการ 2

เจ้าหน้าที่ธุรการ 2

เจ้าหน้าที่ธุรการ 1

เจ้าหน้าที่ธุรการ 1

เจ้าหน้าที่พิมพ์ดีด 1

เจ้าหน้าที่พิมพ์ดีด 1

เจ้าหน้าที่พิมพ์ดีด 1

เจ้าหน้าที่พิมพ์ดีด 1

เจ้าหน้าที่พิมพ์ดีด 1

ลูกจ้างประจำศาลจังหวัดสิงห์บุรี

นายประสงค์ เจียมตระติเรก

นักการภารโรง

นายบุญส่ง ชมภักดิ์

นักการภารโรง

นายสีห์พนธ์ โปร่งสละ

นักการภารโรง

ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ศาลยุติธรรม
(www.library.coj.go.th)

ประวัติจังหวัดสิงห์บุรี

โดย

นาย ประดิษฐ์ มีสะอาด รองเจ้าศาลฝ่ายประชาสัมพันธ์

สิงห์บุรี เป็นเมืองเก่าแก่เมืองหนึ่ง สันนิษฐานว่าเป็นเมืองเก่าแก่ก่อนสุโขทัย ตัวเมืองเดิมตั้งอยู่ทางลำแม่น้ำจักรสีห์ ในท้องที่ตำบลจักรสีห์ อำเภอเมืองสิงห์บุรี บริเวณใกล้วัดหน้าพระธาตุ มีเมืองเก่าเรียกว่า "บ้านหน้าพระลาน" ปรากฏอยู่ สันนิษฐานว่า พระยาไกรสร ราชโอรสพระเจ้าพรหม (พระเจ้าศรีธรรมไตรปิฎก) ครองเมืองชัยนาท (ผาง) โปรดให้สร้างขึ้นราว พ.ศ. 1650 เมื่อคราวเสีย กรุงศรีอยุธยาแก่พม่า พ.ศ. 2310 เกิดแม่น้ำเจ้าพระยาขึ้นใหม่เป็นทางคมนาคมสำคัญ ประกอบกับแม่น้ำน้อยมีสภาพตื้นเขิน จึงย้ายเมืองสิงห์บุรีมาตั้งทางแม่น้ำเจ้าพระยาที่ริม ปากคลองนกกระทุงฝั่งใต้ที่ปากบางคันโพธิ์ ตำบลบางมอญ (ปัจจุบันคือตำบลคันโพธิ์ อำเภอเมืองสิงห์บุรี) การย้ายครั้งนี้สันนิษฐานว่าน่าจะเป็นสมัยเดียวกับการตั้งเมือง อ่างทองในสมัยกรุงธนบุรี ภายหลังจึงย้ายไปตั้งที่ตำบลบางพุทรา อำเภอเมืองสิงห์บุรี ประมาณ พ.ศ. 2439 - 2440

อย่างไรก็ตามมีเรื่องเล่าลือกันมาอีกกระแสหนึ่งว่า สิงห์บุรีเป็นเมืองเก่า ตั้งใน สมัยกรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี เรียกชื่อในขณะนั้นว่า "เมืองสิงห์" แต่ไม่ปรากฏว่า สร้างขึ้นในสมัยรัชกาลใด หากจะสันนิษฐานกันว่าตั้งขึ้นสมัยกรุงศรีอยุธยาแล้วก็อาจเป็น ในรัชสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราชก็ได้ เพราะพระองค์เสด็จมาประทับที่เมืองลพบุรี เสมอ และเมืองสิงห์บุรีก็อยู่ใกล้ ๆ กับเมืองลพบุรี ในสมัยนั้นมีการสร้างวัดกันมาก มี บางวัดปรากฏหลักฐานว่าสร้างขึ้นในสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช เช่น วัดอัมพวัน อำเภอพรหมบุรี เป็นต้น

เหตุที่ได้ชื่อว่า "เมืองสิงห์" ได้รับการสันนิษฐานว่า เมื่อย้ายที่ตั้งจากบางมอญ ในเขตอำเภอพรหมบุรี (ปัจจุบัน) มาหาที่ตั้งเมืองใหม่ซึ่งมาใต้ที่ตั้งเมืองใหม่อยู่ริม ฝั่งแม่น้ำน้อย ตำบลโพธิ์สังโฆ ขณะที่กำลังดากดางบริเวณวัดร้าง เห็นตัวเมืองที่จะตั้ง ใหม่ได้พบรูปปั้นสิงห์สองตัว เป็นรูปปั้นดินเผาที่งามมาก วัดจากฐานของรูป กว้าง 50 ซม. ยาวประมาณ 75 ซม. สูงจากฐานถึงศีรษะสิงห์ประมาณ 55 ซม.

ปัจจุบันวัดร้างที่พบรูปปั้นสิงห์คู่กันคือวัดสิงห์ ตำบลโพธิ์สังโฆ อำเภอกำแพงบางระจัน รูปสิงห์ขณะนี้อยู่ในพระอุโบสถวัดสิงห์รูปหนึ่ง อยู่ที่ว่าการอำเภอบางระจันอีกรูปหนึ่ง

ต่อมาเมืองสิงห์ ได้ย้ายมาตั้งอยู่ที่ บางทองดี และที่คลองนกกระทุง เหตุที่ย้ายเมืองก็เพราะผู้ปกครองเมืองได้สิ้นชีวิต การย้ายเมืองเป็นไปตามประเพณีนิยมของการปกครองในสมัยนั้น ซึ่งเมืองต้องย้ายไปอยู่ในที่ซึ่งผู้ปกครองอยู่

เมืองสิงห์บุรีหรือจังหวัดสิงห์บุรี ได้ย้ายมาตั้งอยู่เป็นที่แน่นอนในขณะนี้ คือ ตำบลบางพุทรา อำเภอเมืองสิงห์บุรี เมื่อระหว่าง พ.ศ. 2439 - 2440

สมัยกรุงศรีอยุธยาปรากฏตามกฎหมายเก่า เล่ม 1 หน้า 46 - 48 ว่า มีเมืองขึ้นมณฑลไทยอยู่ 3 เมือง คือ เมืองสิงห์บุรี เมืองอินทร์บุรีและเมืองพรหมบุรี ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เมื่อ พ.ศ. 2435 ได้จัดตั้งมณฑลอยุธยาขึ้น 3 เมืองนี้ ก็คงเป็นเมืองอยู่ในมณฑลอยุธยา ต่อมาครั้งเมื่อมีการจัดระเบียบบริหารราชการแผ่นดินขึ้น เมืองอินทร์บุรี เมืองสิงห์บุรีและเมืองพรหมบุรีจึงถูกยุบเป็นอำเภอขึ้นอยู่ในจังหวัดสิงห์บุรี

ปัจจุบันสิงห์บุรีตั้งอยู่ในบริเวณที่ราบลุ่มภาคกลางของประเทศไทย มีแม่น้ำเจ้าพระยาไหลผ่านทางตอนใต้ มีแม่น้ำลพบุรีและแม่น้ำน้อยไหลผ่าน ไม่มีภูเขา อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร ไปทางทิศเหนือตามเส้นทางถนนสายเอเชีย ประมาณ 140 กิโลเมตร หรือตามลำแม่น้ำเจ้าพระยาเป็นระยะทางประมาณ 160 กิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียงดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับอำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท และอำเภอตาคลี จังหวัดนครสวรรค์
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับอำเภอบ้านหมี่ และอำเภอท่าม่วง จังหวัดลพบุรี
ทิศใต้	ติดต่อกับอำเภอไชโย อำเภอโพธิ์ทองและอำเภอแสวงหา จังหวัดอ่างทอง
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับอำเภอสรรคบุรี จังหวัดชัยนาท และอำเภอเดิมบางนางบวช จังหวัดสุพรรณบุรี

พื้นที่ของจังหวัดสิงห์บุรีมีประมาณ 841 ตารางกิโลเมตรหรือประมาณ 525,681 ไร่ ประชากรจังหวัดสิงห์บุรีมี 204,964 คน (สถิติเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2525) ส่วนใหญ่มีเชื้อชาติไทย และพูดภาษาไทยภาคกลาง เป็นชาวพื้นเมืองมาแต่ดั้งเดิมจึงมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดพอสมควร อุปนิสัยโดยทั่วไปชาวสิงห์บุรี เป็นผู้มีนิสัยสุภาพอ่อนโยน ขยันหมั่นเพียรในการทำมาหากิน และยึดมั่นในขนบธรรมเนียมประเพณีแต่ดั้งเดิม งานประเพณีที่สำคัญที่ยังคงอยู่คือ ประเพณีกวนข้าวทิพย์ พิธีทำฟ้า เป็นต้น สิ่งที่เป็นความภาคภูมิใจอย่างยิ่งของชาวสิงห์บุรี คือ วีรกรรมของชาวบ้านบางระจัน ซึ่งถือเป็นบรรพชนของชาวสิงห์บุรีในปัจจุบัน

จังหวัดสิงห์บุรีแบ่งการปกครองออกเป็น 6 อำเภอ 42 ตำบล 342 หมู่บ้าน
1 เทศบาล และ 6 สุขาภิบาล

อำเภอเมืองสิงห์บุรี	มี 8 ตำบล 51 หมู่บ้าน
อำเภออินทร์บุรี	มี 10 ตำบล 103 หมู่บ้าน
อำเภอพรมบุรี	มี 7 ตำบล 39 หมู่บ้าน
อำเภอบางระจัน	มี 8 ตำบล 72 หมู่บ้าน
อำเภอก่ายบางระจัน	มี 6 ตำบล 58 หมู่บ้าน
อำเภอท่าช้าง	มี 3 ตำบล 19 หมู่บ้าน
เทศบาลเมืองสิงห์บุรี	
สุขาภิบาลอินทร์บุรี	อำเภออินทร์บุรี
สุขาภิบาลบางน้ำเชี่ยว	อำเภอพรมบุรี
สุขาภิบาลปากบาง	อำเภอพรมบุรี
สุขาภิบาลสิงห์	อำเภอบางระจัน
สุขาภิบาลโพธิ์งาม	อำเภอก่ายบางระจัน
สุขาภิบาลดอนสมอ	อำเภอท่าช้าง

จังหวัดสิงห์บุรี มีพื้นที่ซึ่งได้รับน้ำจากโครงการชลประทานทั้งจังหวัด ประมาณ 497,183 ไร่ พื้นที่ส่วนใหญ่ของจังหวัดสิงห์บุรีได้รับน้ำจาก โครงการชลประทานเพื่อการเกษตร น้ำในพื้นที่มีความอุดมสมบูรณ์เหมาะแก่การเพาะปลูกที่สุดจังหวัดหนึ่งในประเทศไทย การเพาะปลูกที่ทำกันมากที่สุดได้แก่การทำนา ข้าวจึงเป็นผลผลิตผลการเกษตรที่สำคัญที่สุดของจังหวัดสิงห์บุรี พื้นที่ทำการเกษตรจังหวัดสิงห์บุรีได้รับน้ำจากโครงการชลประทานขนาดใหญ่ รวม 5 โครงการ คือ

- โครงการชลประทานหลวงมหาราช
- โครงการชลประทานหลวงชัยสูตร
- โครงการชลประทานหลวงบางบาล
- โครงการชลประทานหลวงบรมธาตุ
- โครงการชลประทานหลวงช่องแค

จังหวัดสิงห์บุรีนอกจากจะมีแม่น้ำเจ้าพระยา แม่น้ำน้อยและแม่น้ำลพบุรี เป็นแหล่งอาศัยเพาะพันธุ์สัตว์น้ำแล้วยังมีคลองหนอง บึง ต่าง ๆ อีก 105 แห่ง คิดเป็นเนื้อที่ประมาณ 4,151 ไร่ (ไม่รวมถึงคลองส่งน้ำชลประทาน) ในฤดูน้ำหลากจะมีน้ำท่วมตามท้องทุ่งนา ทำให้มีปลาจากท้องถื่นอื่นซึ่งมาตามน้ำกระจายอยู่ทั่วไป การจับปลาจะทำได้มากในช่วงระยะเวลาที่เริ่มลดลงใหม่ หรือประมาณเดือนธันวาคม -

มกราคม แหล่งปลานี้มีชื่อที่สุดของจังหวัดสิงห์บุรี คือ ปลาช่อนแม่ลา ที่ลำแม่ลา เขต
อำเภอบางระจัน และลำการ้อง เขตอำเภอนิรบุรี ปลาช่อนแม่ลา มีรสอร่อยเป็นที่
รู้จักกันแพร่หลายทั่วไป โดยเฉลี่ยปีหนึ่ง ๆ จะมีสัตว์น้ำที่จับได้ประมาณ 2,000 ตัน มี
มูลค่าประมาณ 20 ล้านบาท จังหวัดสิงห์บุรีมีโรงงานอุตสาหกรรมทั้งหมด 139
โรงงาน โรงงานที่ใหญ่ที่สุดในปัจจุบัน ได้แก่ โรงงานน้ำตาลของบริษัทน้ำตาลสิงห์บุรี
จำกัด ตั้งอยู่ที่อำเภอบางระจัน มีอัตราการผลิตรวันละ 9,400 ตัน แต่ละปีจังหวัดจะได้
เงินค่าภาษีอากรจากโรงงานน้ำตาล ประมาณ 12-14 ล้านบาท โรงสีข้าว 81 โรง
โรงน้ำแข็ง 6 โรง โรงกลึงและเชื่อมโลหะ 7 โรง โรงเลื่อยไม้ ไม้และข่อยไม้
9 โรง

แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดสิงห์บุรีส่วนใหญ่เป็นโบราณสถาน และโบราณ
วัตถุ อาทิ อนุสาวรีย์วีรชนและวนอุทยานค่ายบางระจัน อำเภอบางระจัน พิพิธภัณฑ์
นิรบุรี อำเภอนิรบุรี บ้านคูเมืองโบราณสถานสมัยทวารวดี อำเภอนิรบุรี แนว
ค่ายพม่าอำเภอบรมบุรี พระพุทธไสยาสน์ วัดพระนอนจักรสีห์ อำเภอมืองสิงห์บุรี
พระใหญ่ปางประทานพร วัดพิศพลึง อำเภอบางระจัน เป็นพระพุทธรูปที่สวยงามมากองค์
หนึ่ง เตาเผาเครื่องถ้วยชามสมัยอยุธยา วัดพระพรหม อำเภอบางระจัน พระพรหม
วัดหน้าพระธาตุ เขื่อนรมน้ำฝางแม่น้ำเจ้าพระยา ในเขตเทศบาลเมืองสิงห์บุรี เป็นต้น

กล่าวโดยสรุปแล้ว สภาพภูมิศาสตร์ของจังหวัดสิงห์บุรีเมื่อเปรียบเทียบกับจังหวัด
อื่น ๆ อีกหลายจังหวัดแล้ว ยังมีข้อได้เปรียบกว่าจังหวัดอื่นๆ อีกหลายอย่างโดยเฉพาะ
ทางด้านเศรษฐกิจ ธรรมชาติ ประกอบกับลักษณะภูมิประเทศเอื้ออำนวยต่อการทำ
ประโยชน์ได้เป็นอย่างมาก ปัญหาในด้านความมั่นคงปลอดภัยของประเทศ เนื่องจาก
อาจถูกฝ่ายตรงข้ามคุกคามก็ไม่มี และโดยที่จังหวัดสิงห์บุรีเป็นพื้นที่ราบลุ่ม ไม่มีภูเขา
และป่าไม้ การช่องสูบกกำลังจากฝ่ายตรงข้าม โดยอาศัยภูมิประเทศให้เป็นประโยชน์จึง
ไม่มี ประกอบกับประชาชนในจังหวัด ส่วนใหญ่มีความรู้และมีเอกภาพสามารถช่วยเหลือ
ตนเองได้ การแทรกซึมชักจูงให้หันเหเป็นปฏิปักษ์ต่อรัฐบาล มีโอกาสเป็นไปได้น้อยกว่า
ที่อื่น อีกประการหนึ่ง ชุมชนทุกแห่งในจังหวัดสิงห์บุรี สามารถติดต่อเชื่อมโยงกันได้
อย่างทั่วถึง และอยู่ใกล้กับตัวจังหวัดมากเพราะเป็นจังหวัดเล็ก พื้นที่มีไม่มาก การสอด
ส่องดูแลจึงเป็นไปได้อย่างทั่วถึงแม้ว่าจะไม่มีกองกำลังทหารตั้งอยู่ในเขตจังหวัดสิงห์บุรี
เลยก็ตาม การรักษาความปลอดภัยของจังหวัดสิงห์บุรีหากเกิดเหตุการณ์ผิดปกติอย่างใด
เกิดขึ้นในเขตท้องที่แล้วก็สามารถที่จะขอกำลังทหารจากจังหวัดลพบุรี ซึ่งอยู่ห่างจาก
จังหวัดสิงห์บุรี เพียง 26 กิโลเมตร มาช่วยเหลือได้ทันทั่วถึง.

เอกสารอ้างอิง

รายงานข้อราชการของจังหวัดสิงห์บุรี พ.ศ. 2513

แนะนำแหล่งท่องเที่ยวสิงห์บุรี เมืองคนดีวีรชนกล้าของจังหวัดสิงห์บุรี พ.ศ. 2524

ประวัติมหาดไทยส่วนภูมิภาคจังหวัดสิงห์บุรี พ.ศ. 2527

บันทึก

การก่อสร้างอาคารที่ทำการศาลจังหวัดสิงห์บุรี(หลังใหม่)

เนื่องจากอาคารศาลจังหวัดสิงห์บุรีหลังเก่าได้ก่อสร้างมาตั้งแต่ ร.ศ. 129 (พ.ศ. 2453) จวบจนปัจจุบันนี้เป็นเวลาประมาณ 74 ปีแล้ว อาคารแห่งนี้มีสภาพเก่าและบางแห่งชำรุดโดยเฉพาะด้านหน้ามุมทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือ และทิศตะวันออกเฉียงใต้ชำรุดมาก ต้องใช้คานไม้รองรับอิฐก่อและโครงหลังคาผุ อิฐก่อรองรับโครงหลังคาแตกร้าว คานบนและผนังรองรับอาคารซึ่งก่ออิฐและถือปูนรอบตัวอาคารแตกร้าวกะเทาะร่อนออกเป็นชิ้น ๆ พื้นด้านหน้าทางมุมทิศตะวันออกเฉียงเหนือ ตลอดจนพื้นระเบียงทางทิศเหนือและทิศใต้ชำรุด เพราะเสา คาน ทง ของระเบียงทั้งสามด้านชำรุดมาก ผนังทั่วไปมีรอยแตกร้าวมีรอยน้ำฝนไหลเข้าสู่อาคารศาล ถ้าปล่อยทิ้งไว้โดยไม่บำรุงรักษาซ่อมแซมให้ดีแล้ว นอกจากจะคูไม่สง่างามสมกับเป็นศาลสถิตยุติธรรมแล้ว อาจก่อให้เกิดอันตรายแก่บุคคลและทรัพย์สินที่อยู่ใกล้เคียงบริเวณนั้นได้ กระทรวงยุติธรรมโดยนายโสภณ รัตนกร ปลัดกระทรวงยุติธรรมขณะนั้น จึงได้ขออนุมัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2526 หมวดเงินเดือนเหลือจ่ายมาใช้ในการก่อสร้างต่อเติมและปรับปรุงซ่อมแซมอาคารที่ทำการศาลจังหวัดสิงห์บุรี และก่อสร้างบ้านพักผู้พิพากษาหัวหน้าศาลซึ่งชำรุดทรุดโทรมอีกหนึ่งหลัง โดยได้ประกวดราคาจ้างเหมาต่อเติมและปรับปรุงซ่อมแซมอาคารที่ทำการศาลและก่อสร้างบ้านพักดังกล่าวเมื่อวันที่ 18 กรกฎาคม 2526 ปรากฏว่า บริษัททรานส์แองโกลเชอร์วิส จำกัด โดยนายไพบูลย์ เพ็ชรโรจน์ ผู้จัดการเป็นผู้เสนอประกวดราคาได้ในราคารวมทั้งสิ้น 7,598,000 บาท เริ่มลงมือทำงานภายในวันที่ 10 ตุลาคม 2526 กำหนดทำการก่อสร้างให้แล้วเสร็จภายในวันที่ 30 กันยายน 2527 โดยตกลงส่งมอบและรับงานและจ่ายค่าจ้างรวม 10 งวด ตามหนังสือสัญญาจ้างลงวันที่ 30 กันยายน 2526 และกระทรวงยุติธรรมได้มีคำสั่งที่ 290/2526 แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการจ้างเพื่อก่อสร้างต่อเติม และปรับปรุงซ่อมแซมอาคารที่ทำการศาลจังหวัดสิงห์บุรีและก่อสร้างบ้านพัก ดังต่อไปนี้

ก. คณะกรรมการรับซองประกวดราคา

1. ผู้อำนวยการกอง กองกลาง สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม	เป็นประธานกรรมการ
2. ผู้อำนวยการกอง กองการเจ้าหน้าที่ สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม	เป็นกรรมการ

3. นางสาวปรีดา ชุมสุวรรณ เจ้าหน้าที่บริหารงานการเงินและบัญชี 6 เป็นกรรมการ

ข. คณะกรรมการเปิดช่องประกวดราคา

1. นายเนลิม การปลื้มจิตต์ รองปลัดกระทรวงยุติธรรม เป็นประธานกรรมการ
2. อธิบดีผู้พิพากษามาตร 1 (นายโกวิท สุนทรวจิตร) เป็นกรรมการ
3. เลขาธิการส่งเสริมงานตุลาการ เป็นกรรมการ
4. ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัดสิงห์บุรี (นายทวี เพ็ชรทองช่วย) เป็นกรรมการ
5. นายมนตรี ศรีเอี่ยมสะอาด ผู้พิพากษาประจำกระทรวง เป็นกรรมการ
6. ผู้อำนวยการกอง กองคลัง สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม เป็นกรรมการ
7. หัวหน้ากองออกแบบและก่อสร้าง สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม เป็นกรรมการ
8. นายไพฑูรย์ รื่นเรือง เจ้าหน้าที่บริหารงานพัสดุ 6 เป็นกรรมการ

ค. คณะกรรมการตรวจการจ้าง

1. อธิบดีผู้พิพากษามาตร 1 (นายโกวิท สุนทรวจิตร, นายไพจิตร วิเศษโกสิน) เป็นประธานกรรมการ
2. ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัดสิงห์บุรี (นายทวี เพ็ชรทองช่วย, นายคลงกร รัตนโศภิต) เป็นกรรมการ
3. นายมนตรี ศรีเอี่ยมสะอาด ผู้พิพากษาประจำกระทรวง เป็นกรรมการ
4. หัวหน้ากองออกแบบและก่อสร้าง สำนักงานปลัดกระทรวง เป็นกรรมการ
5. จาศาลจังหวัดสิงห์บุรี (นางยุศรี อ้วนน้อย) เป็นกรรมการ

ผู้รับเหมาได้ขนเครื่องอุปกรณ์การก่อสร้างมาเก็บไว้ที่บริเวณศาลตั้งแต่วันที่ 24 ตุลาคม 2526 และได้เริ่มการก่อสร้างโดยรื้อบ้านไม้ 2 หลังที่ใช้เป็นห้องขัง 1 หลัง และใช้เป็นที่พักพยาน แต่ต่อมาได้ใช้เป็นที่พักนักการภารโรง และได้ทำการทดสอบคุณภาพดิน วางแปลนฐานราก และเริ่มลงมือก่อสร้างอาคารอย่างจริงจังตั้งแต่วันที่ 2 มกราคม 2527 เนื่องจากในการก่อสร้างผู้รับจ้างเหมาจำเป็นต้องสำรวจคุณภาพของดินบริเวณที่ก่อสร้างเพราะตามรูปรายการก่อสร้างกำหนดให้คุณสมบัติของดินสามารถรับน้ำหนักปลอดภัยของอาคารได้ 8 ตัน/ตารางเมตร ซึ่งผู้รับจ้างเหมาได้ทำการสำรวจคุณสมบัติของดินแล้วเสร็จและเริ่มดำเนินการก่อสร้างเมื่อวันที่ 2 มกราคม 2527 เป็นต้นไป ทำให้ต้องเสียเวลาโดยไม่จำเป็น และมีข้อความผิดของผู้รับจ้างเหมาแต่อย่างใด กระทรวงยุติธรรมจึงได้พิจารณาต่ออายุสัญญาจ้างให้ผู้รับจ้างเหมาอีกเป็นเวลา 75 วัน และได้ส่งมอบงาน เมื่อวันที่ 14 ธันวาคม 2527 แต่เจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมงานก่อสร้างได้สั่งให้แก้ไขงานที่บกพร่องและผู้รับจ้างเหมาได้แก้ไขเรียบร้อยแล้ว เมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2527 จึงถือว่าทำการล่วงเลยกำหนดแล้วเสร็จ 5 วัน จึงถูกปรับเป็นเงินวันละ 5,000 บาท รวมเป็นเงิน 25,000 บาท และคณะกรรมการตรวจ

การจ้างได้มารับมอบงานงวดสุดท้ายเมื่อวันที่ 11 มกราคม 2528

อาคารศาลจังหวัดสิงห์บุรีที่สร้างใหม่คือเดิมออกไปทางด้านหลังของ อาคารศาล เดิมเป็นตึกสูง 3 ชั้น กว้าง 8 เมตร ยาว 42 เมตร มีห้องพิจารณาคดี 4 ห้อง กับมี ห้องทำงานผู้พิพากษาหัวหน้าศาล ผู้พิพากษา ห้องธุรการ ห้องประชุม ห้องสมุด ห้องพัก พยาน ห้องพักพนักงานอัยการ ห้องพักทนายความ และห้องอื่น ๆ อีก นอกจากนี้บริเวณ รอบอาคารก่อสร้างก็ได้สร้างรั้วด้านข้าง ด้านหลัง ถนนภายในด้านข้างและด้านใน เสาธง ลานจอดรถ บริเวณด้านข้างและด้านใน อาคารศาลหลังใหม่ชั้นบนใช้เป็น ที่ทำงานของผู้พิพากษาหัวหน้าศาล ผู้พิพากษา ห้องประชุม ห้องสมุด ชั้นสองเป็นห้อง พิจารณาคดีทั้งหมด ชั้นล่างใช้เป็นที่ทำงานของข้าราชการธุรการศาลจังหวัดสิงห์บุรี ห้องพักพยาน ห้องพักทนายความ ห้องพักอัยการและห้องซัง ตัวอาคารได้ตกแต่งติดตั้ง เครื่องอำนวยความสะดวกไว้อย่างพร้อมมูล ห้องผู้พิพากษาหัวหน้าศาลตกแต่งด้วยพรม บุพื้น เครื่องปรับอากาศ ห้องผู้พิพากษาคิดตั้งเครื่องปรับอากาศ 3 เครื่อง ห้องประชุม สามารถบรรจุผู้เข้าประชุมได้ประมาณ 100 คน และห้องประชุมยังสามารถตกแต่ง ให้เป็นห้องประชุมเล็กได้ โดยปิดประตูทับที่กั้นกลางห้องไว้และยังได้รับจัดสรรวัสดุ ครุภัณฑ์และเครื่องมือเครื่องใช้ประจำสำนักงานที่ทันสมัยอย่างครบครัน เช่น โต๊ะทำงาน ของผู้พิพากษาหัวหน้าศาล ผู้พิพากษาและข้าราชการธุรการ โต๊ะพิมพ์ดีด เครื่องพิมพ์ดีด ตู้เก็บเอกสาร ลิฟท์ส่งเอกสาร พัดลม โต๊ะประชุม ภาพพระบรมฉายาลักษณ์ นาฬิกาแขวน โต๊ะหมู่บูชา ธงชาติ เครื่องทำน้ำเย็น ฯลฯ

อาคารศาลจังหวัดสิงห์บุรีหลังใหม่นี้เมื่อสร้างต่อเติมเสร็จแล้ว ก็จะเชื่อมต่อกับ อาคารหลังเดิมโดยจะมีห้องพิจารณาคดีรวม 5 ห้อง กล่าวคือห้องพิจารณาคดีที่อยู่ในอาคาร หลังเดิม 1 ห้องและห้องพิจารณาคดีในอาคารศาลหลังใหม่ 4 ห้อง ซึ่งเพียงพอแก่การ ใช้ประโยชน์ในราชการได้อีกนานนับหลายสิบปี และถ้าต่อไปในอนาคตมีคดีความมากขึ้น ก็อาจดัดแปลงห้องประชุมเป็นห้องพิจารณาคดีได้อีก 2 ห้อง ส่วนอาคารศาลหลังเก่า กระทรวงยุติธรรมมีโครงการจะจัดสรรงบประมาณให้ทำการซ่อมแซมส่วนที่ชำรุด ให้คง อยู่ในสภาพเดิมที่สวยงามเพื่ออนุรักษ์ไว้เป็นโบราณสถานต่อไป และอาจเปิดใช้เป็นที่ทำ การของสำนักงานคุมประพฤติและสำนักงานบังคับคดีของศาลจังหวัดสิงห์บุรีด้วย

หลังจากที่ได้รับมอบงานเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ก็ได้ย้ายที่ทำงานมาทำงานที่อาคาร ศาลที่ต่อเติมแห่งใหม่นี้เมื่อวันที่ 21 มกราคม 2528 และได้ทำพิธีเปิดอาคารศาลหลัง ใหม่ในวันที่ 1 มีนาคม 2528 โดยนายพิภพ อะสีติรัตน์ ทพณฯ รัฐมนตรีว่าการกระทรวง ยุติธรรม มาประกอบพิธีเปิดอาคารศาลหลังใหม่นี้

ในการเปิดอาคารหลังใหม่ของศาลจังหวัดสิงห์บุรีได้รับความร่วมมือร่วมใจ จากข้าราชการ พ่อค้า ประชาชนชาวจังหวัดสิงห์บุรีทั้งมวล อาคารศาลแห่งนี้เป็นอาคารที่สวยงาม ทันสมัยที่สุดสำหรับส่วนภูมิภาคในขณะนี้ นับได้ว่าเป็นสิ่งที่เชิดหน้าชูตาของชาว จังหวัดสิงห์บุรีสืบต่อไป.

นายคลจรัส รัตนโศภิต

ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัดสิงห์บุรี

1 มีนาคม 2528

ด้วย
อธิบดีพนักงาน
จาก
บริษัท น้ำตาลสิงห์บุรี จำกัด

ด้วย
อภินันทนาการ
จาก
นาย อุดมศักดิ์ อุษชิน
ที่ปรึกษาพรรคประชากรไทย

ศาลาจังหวัดสิงห์บุรี